

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqasiut

1.1 Tunngavia

Katersugaasiveqarneq pillugu inatsisit nutarterneqartariaqartut paasineqarpoq.

Piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsortaat ukiuni kingullerni pingaartinneqaleraluttu-innarput. Piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut innarlitsaalineqarnissaat pillugu UNESCO-p isumaqatigiissutaa 17. oktober 2003-meersoq Danmarkip atortussanngortitaa Kalaallit Nunaata tassunga atatillugu peqataaffigaa. Kalaallit Nunaat isumaqatigiisummut akuersaarnermigut pisussaatilerpoq piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut innarlitsaaliniarlugit iliuusarisariaqakkanik aalajangersaassalluni, aamma nunami inatsisiornikkut.

Taassuma malitsigisaanik naleqquttuutinnejarpoq katersugaasiveqarneq pillugu inatsimmi erseqqis-sarneqassasoq piorsarsimassutsikkut kingornussat tassaammata piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaasut tigussaanngitsullu. Aammattaaq naleqquttuutinnejarpoq, pisussaaffit kaammattuutilu isumaqatigiisummi taaneqareersumi aalajangersagaasut eqquutsikkumallugit inatsimmi arlalitsigut erseqqissaassuteqartoqassasoq.

1.2. Siunnersuutip imarisai nalinginnaalluinnartumik

Siunnersuutip Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq pingaarnertigut malippaa, tassanilu aalajangersak-kat amerlanersaat taamaalillutik nanginneqarlutik.

Qulaani pineqartut saniatigut aamma siunnersummi nutaartaavoq piorsarsimassutsikkut kingornus-sanut tigussaanngitsunut tunngatillugu ilannguneqarmata nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut aamma nunatsinni eriagisassat itsarnisat. Tusarniaanermi taaguutit allat atorneqarput "grønlandsfæ" ("nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut") aamma "grønlandskræ" ("nunatsinni eriagisassat itsarnisat") Danmarkimi taaguutit "danefæ"-p aamma "danekræ"-p assingi. Kingornatigut aalajan-gerneqarpoq taaguutit taakku danskisuuan allanngortinneqassasut "et nationalt kulturlevn"-imut aamma "et nationalt naturlevn"-imut taaguutit ullutsinnut naleqqunnerummata pingaaruteqassusiallu takutinniarlugu inuiaqatigiinnut eriagisassatut isigineqarmata.

Siunnersuut inatsisinut allanut nunatta piorsarsimassutsikkut kingornussaanik qulakkeerinissamik siunertaqartunut attuumassuteqarpoq, matumani pingaartumik Eqqissisimatitsisarneq aamma allati-gut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 19. maj 2010-meersumut.

Taakku saniatigut oqaatigineqassaaq siunnersuut, Namminersorlutik Oqartussat maleruagassanik aalajangersaasarniq pillugu malittarisassaat atuuttut naapertorlugit inatsisitut pingaarnertut, tassa Inatsisartut inatsisaannut nutaamut siunnersuutitut suliaammat, tassa peqqusummut atuuttumut al-lanngutissatut siunnersuutitut suliaanani.

1.3. Inatsisit atuuttut

Katersugaasiveqarneq pillugu inatsit atuuttoq tassaavoq Katersugaasiveqarneq pillugu Inatsisartut peqqusutaat nr. 6, 30. oktober 1998-imeersoq, Katersugaasiveqarneq pillugu Inatsisartut peqqusutaatigut nr. 4, 21. maj 2004-meersukkut allanngortinneqartoq. Inatsisit atuuttut allat tassaapput Katersugaasiveqarnermut Allagaateqarfeqarnermullu Ataatsimiititaliap suleriaasia pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 2, 26. januar 1996-imeersoq kiisalu Katersugaasiviit akuerisaasut Katersugaasiveqarnermut Allagaateqarfeqarnermullu Ataatsimiititaliami sinniisuutaannik toqqaasarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 26. januar 1996-imeersoq.

2. Siunnersuutip imarisai pingaarcerit

2.1. Siunnersuut

2.1.1. Inatsisip atuuffiinik erseqqissaaneq

Siunnersuummi erseqqissarneqarpoq inatsit piorsarsimassutsikkut kingornussanut tigussaasunut tigussaanngitsunullu tunngasuusoq. Ilutigisaanik taaguutit taakku marluk suuneri nassuiardeqarput.

2.1.2. Katersugaasiveqarnermi suliassanik erseqqissaaneq itisiliinerlu

Suliassanik isumaginninnissami atortussat katersugaasiveqarnermi suliassat pillugit maleruagassani taaneqartut "ineriartortitsinermik" ilaneqarput.

Aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaata piorsarsimassutsikkut pinngortitamullu tunngasutigut oqaluttuarisaaneranik paasiniaanermut suut ilaandersut.

2.1.3. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu suliassanik erseqqissaaneq itisiliinerlu

Aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu piorsarsimassutsikkut kin-gornussat tigussaanngitsut Kalaallit Nunaanniittut suuneri nalunaarsorlugillu nassuiassagai, kater-sugaasivillu aamma taakku allattorsimaffiannik suliaqassasoq ingerlaavartumik nutarterneqartartus-samik.

Aamma aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu Kalaallit Nunaanni piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut innarlitsaalineqarnissaannut akisussaasuuosoq.

2.1.4 NKA-p sulinissamut pilersaarusiaa ukiumoortumillu nalunaarusiaa pillugit Sumiiffinni katersugaasiviit kattuffiannut, NUKAKA-mut ilisimatitsineq.

Sulinissamut pilersaarutip ukiumoortumillu nalunaarusiap Sumiiffinni katersugaasiviit kattuffian-
nut, NUKAKA-mut, NKA-p ilisimatissutitut nassiusisarnissaanik pisussaaffeqarneranik aalajan-
gersaasoqarpoq.

2.1.5. Katersugaasiveqarnermut ataatsimiititaliami ilaasortat piffissaq atuuffiat allanngortinneqar-
poq

Ilaasortat atuuffissaat ukiunit marlunniit sisamanngortillugu allanngortinneqarpoq.

2.1.6. Nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut aamma nunatsinni eriagisassat itsarnisat pillugit
maleruagassanik itsarnisanik innarlitsaaliiineq pillugu kapitalimut ilanngussineq

Itsarnisanik innarlitsaaliiineq pillugu kapitalimut ilanngunneqarput taaguutit “Nunatsinni eriagis-
sat pinngortitameersut” aamma “nunatsinni eriagisassat itsarnisat” pillugit aalajangersakkat. Kapita-
lip aaqqissugaanera tassunga atatillugu allanngortiterneqarpoq, maanna siullertut nassuiarneqalerlu-
tik “Nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut” aamma “nunatsinni eriagisassat itsarnisat” aamma
nassaat soqutiginartutut nalinerneqartut, tulliullugillu nassaanik piginnittussaatitaanermut tungasut,
nalunaarutiginnittussaatitaaneq, nassaanik passussinissaq aamma aalajangiisinnaatitaaneq. Kiisalu
aamma akissarsisitsisarneq pillugu aalajangersagliortoqarpoq aammalu Naalakkersuisut itsarnisat
innarlitsaalineqarnissaat pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissaannut pigin-
naatitsisoqarluni.

2.1.7. Katersugaasiviit pigisanik, unioqqutitsinikkut nunamit allamit anninneqarsimasunik pissarsi-
nissaannut inerteqqummik ilanngussineq

Pigisaq nunamit allamit, nunap taassuma inatsisai unioqqutillugit anninneqarsimappat, taamaalior-
nerluunniit nunat tamat isumaqtigiissutaanni nunap pineqartup Danmarkillu atsioqataaffigisi-
masaanni pineqartunut ilaappat katersugaasiviup nassaamik taamaattumik pissarsinnginnissaanik
aalajangersagliortoqarpoq.

2.1.8. Aningaasalersuisarneq pillugu aalajangersakkanik erseqqissaaneq.

Sumiiffinni katersugaasivinnut tapiissuteqartarneq pillugu aalajangersagaq allanngortinneqarpoq,
imatut aalajangersagaalerluni Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsi sumiiffinni katersugaasi-
vinnut tapiissuteqarsinnaasut.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissai

Siunnersuut pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniuteqassangatinneqanngilaq.

Tassa imaappoq siunnersuut pisaatsimik aalajangersaffiuneruvoq, suliassanillu Inatsisartut peqqus-sutaanni atuuttumi pineqareersunik erseqqissaanerulluni.

Aamma siunnersummi allannguutit allat pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniuteqasanngillat.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissai

Siunnersuut inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniuteqasanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusiannut sunniutissai

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusiannut sunniuteqassanngilaq.

6. Innuttaasunut sunniutissai

Siunnersuut innuttaasunut sunniuteqassanngilaq.

Nalunaaruteqartussaaneq tunniussisussaanerlu pillugit aalajangersakkat siunnersummiittut taman-na pillugu inatsisinut atutereersunut naapertuupput.

7. Sunniutissai pingaarutillit allat

Siunnersuut allanik pingaarutilinnik sunniuteqassangatinneqanngilaq.

8. Oqartussaasunik kattuffinnillu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 12. junimiit 8. julimut ukununnga tusarniaassutigineqarpoq:

Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsiner-mut Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Ineqarnermut Naalakkersuisoqarfiusimasoq, KANUKOKA, KANUNUPE, NUSUKA, KNAPK, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, SIK, Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu, Ka-tersugaasiveqarneq pillugu Ataatsimiititaliaq, Sumiiffinni Katersugaasiviit Kattuffiat, NUKAKA, Ilisimatusarfik, Nunatta Atuagaateqarfia, NAPA, Katuaq aamma Taseralik.

KANUKOKA-p, kommunit, NUKAKA-p aamma Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialalu qinnuteqarnerisigut tusarniaanermi piffissarititaq 15. augustip tungaanut sivitsorneqarpoq.

Tusarniaaffigineqartut uku tusarniaanermi akissutisiffigineqarput:

Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Na-

lakkersuisoqarfiusimasoq, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, SIK, KNAPK, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutti, Taseralik, Nunani Avannarlerni Piorsarsimassutsikkut Attaveqaat, Ilimsimatusarfik, Nunatsinni Katersugaasivik Allagaateqarfillu, Qaasuitsup Kommunia, KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq kiisalu NUKAKA.

Oqaaseqaatit tiguneqartut inatsisisattut siunnersuummi ataasiakkaanik allannguinermik kinguneqarput.

Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu sulinissamut pilersaarutip ukiumoortumillu nalunaarusiap Sumiiffinni Katersugaasiviit Kattuffiannut ilisimatitsissutit nassiussisarnissamik pisussaaffeqarneranik NUKAKA-p kissaateqarneratigut aalajangersaasoqarpoq.

Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap katitigaarnera pillugu aalajangersagaq NUKAKA-p kissaateqarneratigut allanngortinneqarpoq, taamaalilluni inatsit atuttoq assigilerlugu.

Tamanna pillugu NUKAKA-p kissaateqarneratigut siunnersuummi nalunaaruteqartarneq pillugu pisussaafeqarneq allanngortinneqarpoq, taamaalilluni nassaat maannakkutut aamma katersugaasivinnut akuerisaasunut nalunaarutigineqarsinnaalerlutik.

Immikkut ittuunerinik aalajangersaavigineqartut tuniniarnissaannik eqqarsaateqarneq pillugu aalajangersagaq piginnittup kaattaassititsinissamik eqqarsaateqarnerani nalunaaruteqartussaatitaanera pillugu aalajangersakkamik ilaneqarpoq.

Pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat ataasiakkaat erseqqissarneqarput.

Aammattaaq siunnersuummi oqaaseqaatinut ataasiakkaanik allannguisoqarpoq erseqqissaasoqarlunilu. Ilanngussami 1-im i tusarniaanermi akissutinut allakkiami tamanna pillugu tusarniaanermi akissut taakkunngalu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

Kapitali 1

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Inatsisartut peqqussutaanni nr. 6, 30. oktober 1998-imeersumi § 1, imm. 1-imut sanilliullugu oqaa-sertaa erseqqissarneqarpoq "tigussaasut tigussaanngitsullu" piorsimassutsimut tunngatillugu taa-guummut ilanngunnerisigut. Piorsimassutsimut tunngatillugu taaguutip allanngortinnejarnissa siunertarineqanngilaq, taamaallaalli piorsimassutsikkut kingornussat tigussaasuusinnaanerat ti-gussaasuunngissinnaanerallu ersersinniarneqarluni.

Katersugaasiveqarneq pillugu peqqussutikkut Kalaallit Nunaanni katersugaasiviit peqquneqarput pi-orsimassutsikkut kingornussat suugaluilluunniit nalunaarsorneqassasut uppermarsarnejarnissa sullu, tamannalu piorsimassutsikkut kingornussanut tigussaasunut tigussaanngitsunullu atuuppoq. Tas-sa imaappoq piorsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut aamma ullumikkut nalunaarsorne-qartareerput.

Taaguut piorsimassutsikkut kingornussat katersugaasiveqarnermut tunngatillugu tassaatinneqara-jupput piorsimassutsikkut kingornussat tigussaasut, tamanna qanga pisimasunut eqqaassutissati-gut, illuutitigut eqqisisimatitatigut illuutitigullu pigiinnarneqartariaqartutigut erseqqinnerusumik takuneqarsinnaavoq.

Piorsimassutsikkut kingornussat tigussaasut tigussaanngitsullu ilanngunneqarnerat Unesco-p piorsimassutsikkut kingornussanik innarlitsaaliinissaq pillugu isumaqatigiissutaanut 17. oktober 2003-meersumut, Kalaallit Nunaata danskit isumaqatigiissummik atsiuisimaneranni 2009 akuerse-qataaffigisaanut attuumassuteqarpoq. Taamaalilluni Kalaallit Nunaat piorsimassutsikkut kingor-nussat tigussaanngitsut allattorsimaffiannik suliaqarnissamut nutarteriuarnissamullu imminut pisus-saatilerpoq. Isumaqatigiissutip siunertarai:

- piorsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut innarlitsaaliorneqarnissaat,
- inuaqatigiit, inuit ataatsimoortut inuillu ataasiakkaat piorsimassutsikkut kingornussaasa tigussaanngitsut ataaqqineqarnerulernissaannik sulissutiginninnissaq,
- piorsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut pingarutaasa sumiiffinni, nunami tam-mi nunarsuarmilu tamarmi ilisimaarineqarnerulernissaannik sulissutiginninnissaq kiisalu piorsimassutsikkut kingornussanik taakkuninnga tulluusimaarutigineqatigiinnissamik qulakkeerinissaq aamma
- nunarsuaq tamakkerlugu suleqatigiinnissamik ikioqatigiinnissamillu aqquqtiissiuussinissaq.

Taaguutit ”tigussaasut aamma tigussaanngitsut” ilanngunneqarnerisigut erseqqissarneqarpoq inatsisip aamma piorsimassutsikkut kingornussanik tigussaanngitsut qulakkiigassarigai. Erseqqissaunerli periaatsimik aaqqinerinnaavoq, Nunattami Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu suliassat taakku maanna isumagisarereerpai.

Piorsimassutsikkut kingornussanik taagummi pineqarput suulluunniit naleqartitat nunatsinneersut aamma nunanit allaneersut maanna kalaallit piorsimassutsikkut kingornussaannut ilaalersimsut. Piorsimassutsikkut kingornussanik taagummi pineqarput naleqartitat qangarnitsat maannak-kornitsallu. Taamaammat tagummi pisqaaussilersuinissaq atorneqarsinnaanngilaq.

Aalajangersagaq siunnersuummi § 3-mut, katersugaasiviit suliassaasa allattorneqarfianut attuunmassuteqarpoq.

Aamma inatsisip siunertaraa nunatsinni katersugaasiviit sulinerisa suleqatigiinnerullu siuarsarnisaat, tassa nunatsinni katersugaasiviit akornanni aammali nunarsuarmiittunut sammisumik.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq nassuiardeqarporlu piorsimassutsikkut kingornussat tigussaasut suunerat.

Piorsimassutsikkut kingornussat tigussaasut tassaapput piorsimassutsikkut kingornussat suulluunniit nikisinneqarsinnaasut, tassaasut piorsimassutsikkut kingornussat ilaat katersorneqarsinnaasut nikisinneqarsinnaasallu aamma piorsimassutsikkut kingornussat aalaakkaasut, soorlu illuutit aamma piorsimassutsikkut ingerlatsiviit.

Tassa imaappoq piorsimassutsikkut kingornussat tigussaasut tassaapput timitallit attuuaneqarsinnaasallu.

Suulluunniit nikisinneqarsinnaasut, illuutit aamma piorsimassutsikkut ingerlatsiviit tassaassapput inuiaqatigiit ineriarnerannut taassumaluunniit ilaatut ersiutaasut.

Piorsimassutsikkut kingornussat tigussaasut soorlu tassaasinnaapput qanga pisimasunit eqqaassutissat, illuutit, aammali atortut, soorlu qajaq, ulu il.il.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq nassuiardeqarporlu piorsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut suunerat.

Piorsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut nassuiardeqarsinnaapput piorsimassutsikkut kingornussat attuuaneqarsinnaanngitsutut.

Aalajaatsuunnginnini ilisarnaatigaa, taamaakkamilu nalunaarsoruminaatsuuvoq.

Piorsarsimassutsikkut kingornussanik tigussaanngitsunik taaguummut aallaavagineqarpoq nassuaat UNESCO-p piorsarsimassutsikkut kingornussanik tigussaanngitsunik innarlerneqatsaaliinissaq pil-lugu isumaqatigiissutaaniittooq, taannalu naapertorlugu paasineqassalluni.

Piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut tassaannaasariaqanngillat piorsarsimassutsikkut kingornussat nunatsinnersut, aammali inuiaqatigiit, inuit ataatsimoortut, ilaannikkullu aamma inuit ataasiakkaat piorsarsimassutsikkut kingornussamik ilaatuut akuerisaannut atassuteqarsinnaallutik. Taamaattumik aamma pingaartuuvoq piorsarsimassutsikkut kingornussat suunerisa paasinissaat nassuiarnissaallu piorsarsimassutsikkut kingornussanik suliaqarnermi oqartussaasut inuillu attuumassuteqartut qanumut suleqatigiinnerisigut pinissaat. Taamaammat ”Kalaallit Nunaata piorsarsimassutsikkut kingornussai tigussaanngitsut” suunersut taanna naaperlugu paasineqassaaq.

UNESCO-p isumaqatigiissutaani nassuaaneq pillugu aalajangersakkami oqaatigineqartutuut piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut kinguaariinnit kinguaariinnut ingerlateqqinneqartuartuupput pilerseqqinnejartuartuullutillu inuiaqatigiit inuillu ataatsimoortut avatangiisiminnut akissutaasigut, pinngortitamut oqaluttuarisaanerminnullu atassuteqarnerisigut, aammalu kinaassusiannik allanngujaatsuunerannillu misigititsisarput, tassunakkullu piorsarsimassutsikkut assiqinngisitaartuunermik inuttullu isumassarsiullaqqissutsimik ataqqinnersitsisarlutik.

Aamma isumaqatigiissummi erseqqissarneqarpoq piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut nunani tamani inuit pisinnaatitaaffiisa illersorneqarnissaannik atortussanut piovereersunut, soorlu inuiaqatigiit, inuit ataatsimoortut inuillu ataasiakkaat akunnerminni ataqqeplatigiinnissaannik piumasaqaatinut aammalu kinguneqarluartumik inerriartornermut akerliunngitsut kisimik isumaqatigiissummi eqqarsaatigineqassasut. Aamma Kalaallit Nunaata Danmarkip isumaqatigiissummik atuutilersitsineranut akuersarnera Kalaallit Nunaanni piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut suunerinik paasiniaanissamut nassuaamissamullu aalajangiisuussaaq.

Soorlu UNESCO-p isumaqatigiissutaani oqaatigineqartoq, piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut assiqinngitsutigut ertartarpit, ilaatigut oqalulluni ileqqutigut oqariaatsitigullu, matumani aamma oqaatsit piorsarsimassutsikkut kingornussanik tigussaanngitsunik oqaatiginnissutit, eqqumiitsulioriaatsikkut, inooqatigiinnermi periutsitigut, upperisarsiornermi ileqqutigut aamma nalliuottorsiorluni pisoqartitsinikkut, pinngortitaq silalu pillugit ilisimasatigut periutsitigullu aammalu qangaaniilli assassoriaatsikkut.

Piorsarsimassutsikkut kingornussanik tigussaanngitsunik paasiniaaneq piorsarsimassutsikkut kingornussat pigiinnarneqarnissaannut inerriartortinneqarnissaannullu iluaqutaasinnaavoq, naak ava-taaniit sunnigaaneq atuukkaluartoq. Tassunga assersuutaasinnaavoq tivaneq kalaallit nalinginnaasut angakkullu nuannersunik nalaataqartillutik isumaqatigiinnngissuteqartillutillu ukiuni uuntritilikkaani atugarisimasaat, kristumiussuserlu Kalaallit Nunaannut tikiunneqarmat inerteqqutaalersimasoq. Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu tivasartunik suleqateqarlni illoqarfinni arlaqartuni takutitsinernik amerlasuunik aaqqissuussisareerpoq, taamaaliorerni Nunatta Katersugaasiviata Allagaate-

qarfatalu inuuusuttut arlaqartut namminneq qilaatissaminnik sananissamut pilerilersissimallugit aammalu tivarnermut inngernermullu ilinniartillugit.

Aammattaaq Kalaallit Nunaanni piorsarsimassutsikkut kingornussanut tigussaanngitsunut ersiutaasutut taaneqarsinnaapput pisat neqaannik agguassisarnermik ileqqoq, aasaanerani aallaarsimaartarnerit, vaigatimiut nipilersuataat, inukkuut, qajartortarneq qimussertarnerlu, arnat kalaallisuuui, nap-paatit peqqinnissarlu pillugit qangaaniilli ilisimasat, sumiissusersiorneq piniarnerlu.

§ 2-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaannit atuuttumit nangitsineruvoq, tassani aalajangersarneqarluni Kalaallit Nunaanni katersugaasiveqarneq qanoq paasineqassanersoq. Aalajangersakkap kinguneraa katersugaasiviit kap. 3 naapertorlugu akuerisaanngitsut Kalaallit Nunaanni katersugaasiveqarnermi pineqartunut ilaanngitsut. Katersugaasiviit inatsimmi kap. 3 naapertorlugu akuerisaanngitsut inatsimmi pineqartunut ilaassapput, pisussaaffit piginnaatitaaffiillu katersugaasiveqarfinnit allaanerusunut pisussaaffiliunneqarlutillu piginnaatitaaffiliunneqarpata.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 2 assigaa, taamaattorli katersugaasiviit suliassaasa taagorneqarnerini "ineriartortitsineq" ilanngunneqarluni. "Ineriartorneq"-rup ilanngunneqarneratigut kissaataavoq piorsarsimassutsikkut kingornussat sunniisinnaassuseqassasut, imaanngitsoq attatiinnarneqarlutik, nalunaarsuinnarneqarlutik katersuinnarneqarlutilluunniit, aammali inuiaqatigiit ineriartornerat ilutigalugu ineriartortinneqassasut.

Taaguinermi siunertarineqanngilaq katersugaasiviit suliassaasa tulleriaarnilerneqarnissaat. Sulias-sap ataatsip isumagineqarnera suliassat allat isumagineqarnerannut atalluinnarpoq.

1) Katersugaasiviit piorsarsimassutsikkut kingornussat qulakkeerneqarnissaannik suliaqassaaq, tamannalu ilaatigut pissaaq nassaanik ilisimaneqartunik tamanik nalunaarsuinikkut, tamanna pillugu takukkit § 6-imut aamma kap. 5-imut oqaaseqaatit. Ilutigisaanik katersinermi katersanillu toqqortarinninnermi ingerlaavartumik qulakkeerisoqassaaq. Toqqortarinninnermik oqarnermi pineqarput katersanik aanaveersaaneq aamma nalinginnaasumik toqqortarinnillunilu atatitsineq, tamannalu isumaqarpoq katersat katersugaasivinniissasut, katersugaasiviillu pineqartup taakku nanisinnaassagai.

2) § 1, imm. 1-imut oqaaseqaatini oqaatigineqareersutuut piorsarsimassutsikkut kingornussat pineqarneranni pisoqaassusissaannut piumasaqaateqartoqarsinnaanngilaq. Taassuma kinguneraa tamatuma aamma katersugaasiviit katersaatiminut ilanguttagaannut atuunnera. Piorsarsimassutsikkut pinngortitarlu pillugu oqaluttuarisaaneq soorlu taamaallaat qanga pisimasunik ilisimatusarnerinnakkut aammalu qanga pisimasunik maannalu pisunik sanilliussinikkut paasiniarneqartarput. Piorsarsi-

massutsikkut pinngortitarlu pillugu oqaluttuarisaanermik taaguutip suuneranut tunngatillugu takukit imm. 2-mut 3-mullu oqaaseqaatit.

3) Katersugaatit saqqummersinneqarunik tamanit takuneqarsinnaassapput Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu, tak. siunnersummi § 9, kiisalu katersugaasivinni akuerisaasuni, tak. siunnersummi § 13, imm. 1. Aamma aalajangersakkakut siunertarineqarpoq katersugaatit kikkunnut tamanut takusassiarineqassasut, tassa sumiiffinni, nunami tamarmi nunanilu tamani.

4) Katersugaatit ilisimatusarnermi atugassanngortinnejassapput, ilisimatusarnermilu paasisanit ilisimasat katersugaasiviit siammartissavaat, katersugaasiviimmilu ilisimasanit nalunngisaminnik ingerlatitseqqitarnerat siammarterisarnerallu piorsarsimassutsikkut kingornussat qulakkeerneqarnissaannut iluaqtaammata.

Suliassanik qulaani taaneqartunik isumaginninneq katersugaasiviit ilisimasanik Kalaallit Nunaata avataani inuiannut allanut siammarterinissaannut akornusiinngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, tassanilu piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanerup suunera nassuiardeqarpoq. Piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut ilaapput Kalaallit Nunaata piorsarsimassutsikkut sutut aaqqissuussaanera taassumalu sunniutai. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq nunasiaanerup nalaa, Namminersornerulererup nalaa Namminersulererullu nalaa, tamarmik immikkut Kalaallit Nunaata piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanerut inuiaqatigiinnullumi malunniuteqarsimasut. Piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaaneq ilisimatusaatnik assigiinngitsunik inuiaqatigiit kalaallit piffissami ineriertorsimanerannik paasinianermi atorneqartussanik tunngaveqarpoq, taamaalluni Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnik nassuiaasussaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, tassanilu Kalaallit Nunaata pinngortitamut tunngatillugu oqaluttuarisaanerata suunera nassuiardeqarpoq. Kalaallit Nunaata pinngortitamut tunngatillugu oqaluttuarisaanerani sammineqarput Kalaallit Nunaata qangarsuaaniilli maannamut oqaluttuassartaa, tassa uumasunik ilisimatusarneq, naasunik ilinniarneq, tappiorannartunik ilinniarneq aamma nunarsuup pinngoriartneranik pissusaanillu ilisimatusarneq aqqutigalugit. Pinngortitamut tunngatillugu oqaluttuarisaanermik paasinianerup soorlu takussutissiissutigisinnaavaa, Kalaallit Nunaanni nunalerineq ukiut 100-t matuma siorna qanoq ittuusimanersoq, tassuunakkullu nunaatillit qangamiit ullumikku-mut pillugit paasissutissiisinnalluni.

Imm. 4-mut

Katersugaasiviit akunnerminni pissusissamisoortumik tunngaveqarluartumillu suleqatigiissinniarluginit siunnersummi § 3, imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq nalinginnaasumik pisussaaffigeqatigiissimillu suleqatigiissinnaaq pisussaaffiusoq. Tamatuma, aalajangersimasunik suleqatigiissuteqarnissamik pisussaaffeqarnerup siunnersummi aalajangersarneqartup saniatigut kingunerissavaa, suliassat isumagineqarnissaanni pisariaqassappat suleqatigiittoqarnissaa. Tamanna soorlu tassaasinnaavoq

katersugaasiviup akuerisaasup ataatsip atortussanik paasissutissanillu katersineq isumagisinnaagaa, katersugaasiviup allap nalunaarsuineq suliarisinnaallugu il.il.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaannit atuuttumit nangitsineruvoq, tassani aalajangersarne-qarluni katersugaasiviit oqartussanik eqqisisimatitsinermik sanaartugassanillu pilersaarusrornermik suliaqartunik suleqateqarnissaannik pisussaaffiliineq. Katersugaasiviit paasissutissanik katersugaasiviit suliassaasa isumaginissaannut pingaarutilinnik pissarsisinhaassapput, Katersugaasiviillu taas-suma ilutigisaanik oqartussaasunut ilisimasat tungaasigut ikiuussinnaassallutik, ilaatigut illuutinik eqqisisimatittariaqakkanik toqqaanissami.

Kapitali 2

§ 4-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 3-mik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Namminersorlutik Oqartussat tassaasut Nunatta Katersugaasivianik Allagaateqarfianillu pilersitsisuusut ingerlanneranullu akisussaasuuusut.

Imm. 2-mut

Naalakkersuisut pisortamik, Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu suliassaanut tunngatillugu piginnaasaqartussamik atorfinitssissapput.

§ 5-imut

Aalajangersagaq peqqussumi atuuttumi § 4-mik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu nunatsinni katersugaasiviit pingaarnersaraat, nuna tamakkerlugu suliassanik inatsit kiisalu inatsisit allat naapertorlugit suliakkiutigineqartunik isumaginnittussaq. Allannguinissaq inatsisissatut siunnersutikkut ugguna siunertarineqanngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami allassimavoq ukiuni sisamani sulinissamut pilersaarusrisiaq Naalakkersuisunut, Sumiiffinni Katersugaasiviit Kattuffiannut NUKAKA-mut Katersugaasiveqarnermullu Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutitut nassiunneqartussaq ukiumoortumik suliarineqartassasoq. Sumiiffinni Katersugaasiviit Kattuffiata, NUKAKA-p, sulinissamut pilersaarummik tigusaqartarnissaa aalajangersakkami siunnersutigineqarpoq, tassa tamanna suleqatigiinnerup siunnersuummi § 3, imm. 4-p piumasarineqartup ilagimmagu. Piffissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu suliassanik pilersaarusrusat

ukiumoortumik suliarineqartarnissaannik siunnersuuteqarnikkut taakku ukiumoortumik nalilerne-qartarnissaat aamma qulakteerneqassaaq.

Piffissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu sulinissamut pilersaarutit pingaartumik atorneqassapput Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu ingerlatsinerani aningasaqarniarnermik pilersaarusior-nissami, tassa Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu namminermi, aammali Namminersor-lutik Oqartussat aningaasaliissutaannut atatillugu, tamanna pillugu takuuk siunnersuummi § 35. Aamma piffissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu sulinissamut pilersaarutit qulakteersinnaavaat sulia-nik aalajangersimasunik ukiumiit ukiumut immikkut sammisaqartarnissat. Kiisalu piffissaq ungasis-soq eqqarsaatigalugu sulinissamut pilersaarutit, katersugaasiviit suleqatigiinnerannik ataqtigii-sa-rinerannillu qulakteereqataassapput. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu ukiuni sisamani sulinissamut pilersaarusiortussaanera taamatuttaaq aamma katersugaasivinnut akuerisaasunut atuuppoq, tak. siunnersuummi § 15, imm. 1.

Imm. 3-mut

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu ukiumoortumik nalunaarusiortassaaq, Naalakkersuisunit akuerisassanngorlugu aammalu Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliamut aamma Sumiiffinni Katersugaasiviit Kattuffiannut, NUKAKA-mut, ilisimatitsissutitut nassiunneqartussamik. Sumiif-finni Katersugaasiviit Kattuffiata, NUKAKA-p, nalunaarusiamik tigusaqartarnissaa aalajangersak-kami siunnersuutigineqarpoq, tassa tamanna suleqatigiinnerup siunnersuummi § 3, imm. 4-p piuma-sarineqartup ilagimmagu. Naalakkersuisut nalunaarusiamik akuersisussaanerat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu Namminersorlutik Oqartussat ataanni sullissiveqarfiuneranik aammalu Landskarsimit tapiissutisisarneranik pissuteqarpoq, tak. siunnersuummi § 35. Sulinissamut pilersaa-rusiatiulli, tak. imm. 2, Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap aamma Sumiiffinni Katersugaasiviit Kattuffiata, NUKAKA-p nalunaarusiaq ilisimatitsissutitut pisassavaat.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap peqqusummi atuuttumi § 5 assigaa, allatigulli allannguinerup kingunerisaanik iluarsineqarluni. Nalunaarsuineq katersugaasiviit suliassaannut ilaavoq, tak. siunnersuummit § 3, imm. 1. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu itsarnisanik inatsimmi pineqartunik nalunaarsuisussaatitaanera nalunaaruteqartussaatitaanermut tunniussisussaatitaanermullu, katersugaasi-viit akuerisaasut itsarnisanillu nassaartut pisussaaffigisaannut ilaaginnarpoq, tak. siunnersuummi §§-it 16 aamma 28, imm. 1.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, piorsarsimassutsikkullu kingornussat tigussaanngitsut innarlitsaaline-qarnissaat pillugu UNESCO-p isumaqatigiissutaanut 17. oktober 2003-meersumut attuumassuteqar-luni. Taamaallilluni Kalaallit Nunaat piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut allattorsi-maffiannik suliaqarnissamut nutarteriuarnissamullu imminut pisussaatilerpoq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu piorsarsimasutsikkut kingornussat tigussaanngitsut assigiinngitsut nalunaarsorneqarnissaannut nassuiardeqarnissaannullu, kiisalu piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut ilisimaneqartut allattorsi-maffiannik suliaqarnissamut ingerlaavartumillu nutarterinissamut akisussaanerpaajusoq. Pisussaaf-fik taanna inuiaqatigiit, inuit ataatsimoortut kattuffiillu attuumassuteqartut peqataatillugit isuman-naarneqassaaq, piorsarsimassutsikkummi kingornussat tigussaanngitsut sutigut assigiinngitsutigut ersertarnerat pillugu aalajangersaanissami peqataatitsineq pingaarluinnartuummat.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, piorsarsimassutsikkullu kingornussat tigussaanngitsut innarlitsaaline-qarnissaat pillugu UNESCO-p isumaqatigiissutaanut 17. oktober 2003-meersumut attuumassuteqar-luni. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq isumaqatigiissummi allaaserisaq 13-im i aalajangersarne-qarmat, piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaanngitsut innarlitsaalineqarnissaannut akisussaa-neq sullissiveqarfimmut aalajangersimasumut inissinneqassasoq. Aammattaaq innarlitsaalinermut akisussaanerup katersugaasiveqarneq pillugu inatsimmi aalajangersarneqarnissaata qulakkeerneqar-nissaa kissaatigineqarpoq, soorlumi piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussasut innarlitsaaline-qarnissaannut akisussaaneq kulturikkut eriagisassat pilligit inatsimmi aalajangersarneqarsimasoq. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu nunatsinni, nuna tamakkerlugu pingaarnersaallunilu piorsarsimassutsikkut kingornussanik suliaqarfiusutut innarlitsaaliuinissamut akisussaanissaa na-leqquttutut isagineqarpoq.

§ 7-imut

Aalajangersakkap peqqusummi atuuttumi § 6 assigaa.

Imm. 1-imut

Katersineq, suliariinninneq katersugaatinillu tammatsaaliiineq ilaatigut pisinnaavoq Nunatta Kater-sugaasiviata Allagaateqarfialu ilaatigut illukunik il.il. assaalluni misissuineratigut, takukkit siun-nersummi § 8-mut tamanna pillugu oqaaseqaatit. Tamannattaaq pisinnaavoq katersugaasiviit akuerisaasut allallu nassaat pilligit nalunaaruteqarnerisigut, tak. siunnersummi kap. 5. Kater-sugaatit aamma pisinikkut, tunissutitut kingornussatulluunniit pissarsiarineqarsinnaapput.

Siunnersummi § 5, imm. 1 naapertorlugu Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu nuna tamakkerlugu isumagisassarai suliassat siunnersummi § 3, imm. 1-imiittut. Tamanna aamma isu-maqrpoq nuna tamakkerlugu katersugaatit eqqortumik takutitsisuunissaat Nunatta Kater-sugaasiviata Allagaateqarfialu isumagissallugu pisussaaffigigaa. Katersugaatit eqqortumik takutit-sisuunissaannik oqarneq isumaqrpoq katersugaatit tamakkiisuusariaqanngitsut.

Imm. 2-mut

Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu, aammali katersugaasiviit akuerisaasut kater-sugaataat eqqarsaatigalugit, uninngasutiginninneq katersugaatit amerlassusiat suunerallu apeqqu-taattillugit pitsasuuusinnaavoq. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu katersugaatinik tam-

matsaaliisussaanera, tak. imm. 1, katersugaatit ataasiakkaat katersugaatilluunniit ilaasa katersugaasivinni akuerisaasuni uninngasuutigineqarnissaannut aporfiunngilaq. Katersugaatilli eqqortumik takutitsisuunissaat uninngasuutiginninnikkut innarlerneqassanngilaq. Uninngasuutiginninneq piffissami killiligaasumi pisinnaavoq, uninngasuutillu sukkulluunniit utertinneqarsinnaapput. Paarlattuanik aalajangersakkami allassimavvoq katersugaasivinni akuerisaanngitsuni uninngasuuteqartoqarsinnaangitsoq. Tassunga pissutaavoq katersugaasiviit akuerisaasut inatsit malillugu pisussaaf-feqarmata katersugaasivinnut akuerisaanngitsunut atuutinngitsunik.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq imm. 4-mut attuumassuteqarpoq. Katersugaatit Namminersorlutik Oqartussat pigimmatigik, immikkoortinnejassappata taamaaliornissaq pisortap inassuteqarneratigut Naalakkersuisunit akuersissutigineqaqqaassaaq.

Imm. 4-mut

Imm. 2 naapertorlugu uninngasuutiginninnertuulli katersugaatinit immikkoortitsinissaq katersugaatit amerlassusiat suunerallu apeqquaatillugit kissaatiginarsinnaavoq. Immikkoortitsineq tunisinikkut, tunissuteqarnikkut taarsigiinnikkulluunniit pisinnaavoq. Immikkoortitsineq tunngaviatigut taamaallaat katersugaasivinnut akuerisaasunut pisinnaavoq. Tassunga pissutaavoq katersugaasiviit akuerisaasut inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu pisussaaffiligaanerat, katersugaasiviit akuerisaanngitsut taamak pineqanngitsut. Imaassinnaavoq taakku katersugaatinik tiguserusunngitsut. Taamaattoqartillugu immikkoortitat allanut tunniunneqarsinnaapput imaluunniit atortussaajunnaarsineqarlutik. Taamatut pisoqaratarsinnaavoq katersugaat allamik asseqarpat.

§ 8-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 7-imik nangitsineruvoq.

Sulineq pitsaalluinnartuussappat ilisimatusarnermik ingerlatsisoqartariaqarpoq. Piorsarsimassutsikut kingornussat tigussaasut tigussaanngitsullu pillugit ilisimasassat pingaarutilit aamma piorsarsi-massutsikkut ineriartorneq ilisimatusarnikkut pingortarput. Illukunik il.il. assaalluni misissuinerit toqqarlugit taaneqarmata tamanna isumaqanngilaq ilisimatusarneq taanna ilisimatusarnernit allanit pingarnerusoq, illukunilli il.il. assaalluni misissuinerit arlalitsigut sunniuteqarnerupput, assersuutitut taaneqarsinnaavoq katersinermut pingaarutaa. Aalajangersakkut aamma erseqqissarneqarpoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu Kalaallit Nunaanni illukunik il.il. misissuinerit ingerlatissagai. Aalajangersagarli taassuma katersugaasivinnik akuerisaasunik suleqateqarluni pinissaanut aporfiunngilaq.

Aammattaaq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu pisussaaffigigaa ilisimatusarnikkut paasisanik ingerlatitseqqittarnissaq. Ingerlatitseqqinneq amerlasuutigut pisassaaq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu saqqummersitaasigut taakkununngalu atatillugu naqitertitaqarpat taakkunuunatigut imaluunniit Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu internetikkut nittartagaatigut.

§ 9-mut

Aalajangersakkap Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 8 nangippaa, taamaattoq imm. 3 aalajangersagaalluni nutaaq.

Imm. 1-imut

Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu nammineq ilisimatusarnermi saniatigut, tak. siunner-suunni § 8, katersugaatini allanut ilisimatusarnermik ingerlatsisunut atugassanngortissavai. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu nammineq ilisimatusarnissartik tunngavilersuutigalugu katersugaatinik atugassanngortitsinissaq itigartitsissutigisinnaanngilaa.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu katersugaatit atugassanngortinnerinut atatillugu anin-gaasartuutaajunnartunik akiliisussaatitaanngilaq. Aningaasartuutit taakku katersugaatit ilisi-matusarnermut atornissaannik kissaateqartunut akileqquneqarsinnaapput. Aningaasartuutit akileqquneqartut amerlasoorujussuussanngillat taamaallillutilu ilisimatusarnissamik asuliinnartitsil-lutik.

Imm. 2-mut

Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu ammasarfini nammineq aalajangersassavai. Aalaja-nersaanermi eqqarsaatigineqassapput takusaasussat kissaataat aamma sulisussatigut allaffissornik-kullu periarfissat. Aamma toqqortaasiviit siumut isumaqatigiissuteqareernikkut takuneqarsinnaas-sapput, taamaattoqassappalli toqqortaasiviit isumannaatsumik pineqarnissaat ajoquserneqanngin-nissaallu qulakteerniarlugu Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu sulisunik piaareersimatitsis-saaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, maannamulli periaatsimik aaqqiinerulluni.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu takusaanermi akigititanik nammineq aalajangersaassaaq. Akiliutissaq ima angitigissanngilaq, allaat katersugaasiviup katersugaatai tamanit takuneqarsin-naanatik.

Imm. 4-mut

Ilinniarfiit aalajangersakkami iluaqtissinneqarput. Ilinniarfiit atuartitsinermut atatillugu kater-sugaasivimmik takusaatitsisut akiliisussaatinnejannerannik aalajangersaanikkut qulakteern-eqassaaq ilinniarfiit ilinniartitsinermennut atatillugu, aningaasatigut aporfeqaratik katersugaasivim-mik atuisinnaanissaat.

§ 10-mut

Aalajangersagaq peqqussumi atuuttumi § 9-mik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu katersugaasiviit pingaarnersaattut sulihamut tunngatil-lugu ilisimasaqarneq immikkullu ilisimasaqarneq pigai, katersugaasiviit akuerisaasut tamatigut tamakkiisumik pigisanngisaat. Taamaammat katersugaasiviit pingaarnersaata ilisimasatigut taak-kunuuna ikuuttarnissaa pisussaaffiuvoq pissusissamisuuinnartoq.

Siunnersuisussaanerup imaraa Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu katersugaasiviit akuer-isaasut ikiortassammagit, soorlu toqqortarinninneq, ilisimatusarneq suliassallu allat, soorlu piso-qaassusiliinerit pillugit siunnersuinermigut. Siunnersuineq assigiinngitsutigut pisinnaavoq, soorlu oqarasuaatikkoortumik pisinnaalluni allakkatigoortuusinnaalluniluunniit. Aammali tikillugit siun-nersuinikkut ikuuttoqarsinnaavoq, soorlu siunnersummi § 11 naapertorlugu nakkutilliinermut ata-tillugu. Aalajangersagaq katersugaasiviup akuerisaasup katersugaasivimmut akuerisaasumut alla-mut allanulluunniit siunnersorneqarnissamik qinnuigininnissaanut aporfiumngilaq. Siunnersuisus-saanerup aamma siunnersummi § 3, imm. 4 naapertorlugu suleqatigiittussaanerup aammattaaq imaraat ilisimasat katersugaasivinni sulisut ilinniartitaaneranni ingerlateqqinnejartussaanerat.

Imm. 2-mut

Aallaaviusoq tassaavoq katersugaasiviit ataasiakkaat nammineerlutik aanaveersaanermik suliaqar-tarnissaat, tamannami katersugaasiviit namminneq katersugaatiminik allanngutsaaluiusussaaneran-nut ilaavoq. Aamma allassimavoq aanaveersaanermut aningaasartuutit katersugaasiviit ataasiakkaat namminneq akilertassagaat.

Imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu immikkut kater-sugaasiviit akuerisaasut pigisaannik aanaveersagassanik suliaqartussaasoq. Tamanna soorlu pisin-naavoq aanaveersaanissaq sumiiffimmi pisinnaanngikkaangat. Pissutaasinnaapput suliassap pisa-riualaarnera imaluunniit immikkut ittunik atortoqarnissaq ilisimasaqarnissarlu pisariaqartut, taak-kulu taamaallaat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu pigigai. Pisussaaffik taamaallaat atuuppoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu suliassamik suliaqarnissamut katersugaasivittut teknikkikkullu periarfissaqarpat. Taava taamaanngippat imm. 1 naapertorlugu siunnersuisussaaner-mut ilaavoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu suliassamik suliaqarsinnaasunik allanik isumaqtigisiuteqarfiginnissinnaanermik ikuutissalluni, soorlu Danmarkimi nunaniluunniit allani sullissivinnik. Aalajangersakkami erseqqisumik aalajangersarneqarpoq aanaveersaanermut anin-gaasartuutit katersugaasiviup pineqartup akiligassarigai.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut piginnaatinneqarput Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarf-iatalu pisussaaffii pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut. Paarlattuanik imm. 2-mi aalajangersakkami allassimavoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu imm. 1 naapertorlugu siunnersuinermiut akiliuteqartitsisinnaanngitsoq. Siunnersuinerulli Nunatta Kater-sugaasivianut Allagaateqarfianullu aningaasartuutaasinnaanera takorloorneqarsinnaavoq. Imm. 3-p kingunerisaanik Naalakkersuisut, pisussaaffit qanoq annertutiginissaat pillugu maleruagassaanik

aalajangersaanerup saniatigut aamma aalajangersarsinnaassavaat siunnersuinermut atatillugu anin-gaasartuutaajunnartunik akiliisitsinissaq pillugu maleruagassat. Siunnersuineq immini akilersin-neqarsinnaangilaq.

Pisussaaffit pillugit maleruagassanut erseqqinnerusunut ilaatigut ilaasinnaavoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu katersugaasivinni sulisunik ilinniartitseqataanissaa.

§ 11-mut

Aalajangersagaq peqqusumi atuuttumi § 10-mik nangitsineruvoq.

Nakkutilliisussaaneq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu katersugaasivinni pingaerner-saaneranut attuumassuteqarpoq. Katersugaasiviit akuerisaasut suliassat siunnersuummi § 3, imm. 1-imi erseqqinnerusumik taagorneqartut, Nunattalu Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu nuna tamak-kerlugu akisussaaffigisaasa ilaannik suliaqartussatut akuerisaapput. Aamma katersugaasiviit akueri-saasut katersugaataat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu pigisanik ilaqarsinnaapput, soorlu toqqortaatigineqarnerisigut. Pigisanut taakkununng pingaarnertut akisussaajuaannarpoq Nu-nattu Katersugaasivia Allagaateqarfialu. Akuerisaanissamut piumasaqaatinut ilaavoq kater-sugaasiviit katersugaatimik isumannaatsumik toqqortarineqarnissaannik qulakkeerinissaat. Taamaammat nakkutilliineq katersugaasiviit akuerisaanerminnut piumasaqaatinik eqquutitsinis-saannik qulakkeereqataassaaq.

§ 12-imut

Aalajangersagaq peqqusummi atuuttumi § 11-mik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Danskit nunallu allat katersugaasiviinik suleqateqarneq katersugaasiveqarnikkut pitsaassutsimut aa-lajangiisuuvoq. Tamanna atuuppoq suliamut tunngatillugu ilisimasat nutartertarneqarsinnaaqqullu-git periarfissanik qulakkeerinermut, katersugaasivinni sulisunik ilinniartitsinermut ilinniartitseqqin-nermullu, suliassanik immikkut atortoqarluni suliamulluunniit ilisimasaqarluni suliaqarnermut kiis-alu misilittakkat pillugit nalinginnaasumik paarlataeqatigiinnermut nunanilu allani tamakkuninng sulialinnik oqaloqateqartarnermut. Suleqatigiinneq suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutit Naalak-kersuisut isumaqatigiissutigisaat akuerisaalluunniit aqqutigalugit pisinnaavoq, imaluunniit aaqqis-suussaaqqissaanngikkaluartutigut attaveqaqatigiinnikkullu.

Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu nunani tamalaani katersugaasiveqarnermi sulinernut peqataasarnermini kalaallit piorsarsimassutsikkut kingornutaannik siammerterinermik suliaqarsin-naassapput.

Taakku saniatigut aamma naggueqatitta nunaannik suleqateqarnissaq pingaartinneqarpoq. Tas-suunakkut anguniarneqarpoq paasissutissanik immaqalu pigisanik, inuit Kalaallit Nunaanni oqalut-

tuarisaanerannut kiisalu nunanut issittumiittunut allanut piorsarsimassutsikkut atassuteqaatinik paassisutisseeqataasinnaasunik sabinngisamik amerlanerpaanik pissarsinissaq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu pisussaaf-fia, imaanngitsorli kisermaassaa. Aamma katersugaasiviit akuerisaasut nunanik allanik suleqateqarnermi peqataasinnaanerat aporfissaqanngilaq, peqataaneralli nunatsinni kater-sugaasiveqarneq sinnerlugu pisinnaanani.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu Kalaallit Nunaanni katersugaasivin-nit pingarnersaanerata kinguneraa. Tassa imappaq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu itsarnisat, toqqortaatit katersugaatilluunniit Danmarkimiittut nunaniluunniit allaniittut, inissa-qartitsinnginnerlu imaluunniit Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu atortussaqannginneq pissutigalugu Kalaallit Nunaannut siusinnerusukkut utertinnejqarsinnaasimanngitsut pillugit danskit nunalluunniit allat katersugaasiviinut isumaqtiginninniartartuuvoq. Aalajangersagaq aamma atuup-poq itsarnisanut nassaanut nutaanut Danmarkimut nunanulluunniit allanut anninneqarsimasunut.

Kapitali 3

Kapitali 3-mi aalajangersarneqarpoq katersugaasiviit akuerisaasut kisimik inatsit manna naapertor-lugu suliassanik isumaginnissinnaasut. Taamaattorli Naalakkersuisut kommunalbestyrelsili sumiif-fimmi katersugaasiviup kapitali manna naapertorlugu akuerisaanngikkaluartup, tak. siunnersuummi § 36, aningaasalersorneqarnerani tapiissuteqarsinnaapput. Kingunerissavaali katersugaasiviup akuerisaanngitsup suliassanik inatsimmi matumani aalajangersagaasunik isumaginninnissamut pis-ussaaffeqannginnera isumaginnissinnaannginneraluunniit, Nunattami Katersugaasivia Allagaateqarfialu katersugaasivinnik akuerisaanngitsunik nakkutilliisinnaanngimmat.

§ 13-imut

Aalajangersagaq peqqussumi atuuttumi § 12-imik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Katersugaasivimmik akuersisinnaaneq Naalakkersuisuniippoq, Katersugaasiveqarnermut Ataat-simiititaliap inassuteqarneratigut akuersissutaassalluni. Aalajangersagaq katersugaasiviit pisussaaf-finut attuumassuteqarpoq, siunnersummimi § 3, imm. 1 naapertorlugu suliassat isumagineqarnis-saat Namminersorlutik Oqartussat nuna tamakkerlugu suliassaraat. Taakku ilaat allanit isumag-ineqartussaammata akisussaanerpaajusup akuersisuunissaa pissusissamisoortuuvoq. Kater-sugaasivimmilli akuersinissami Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap, ilaasortat katitigaanerat eqqarsaatigalugu katersugaasivilerinermik ilisimasaqartutut naatsorsuutigineqartup Naalakker-suisunut inassuteqaateqarnissaa piumasaqataavvoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami katersugaasiviit periarfissinneqarput nunatsinni sumiiffinni najugallit assigiinngiaartunik piginnaasaqarnerat aallaavigalugu assigiinngitsunik piorsarsimassutsikkullu ingerlatit-seqqiffiusumik suliaqarnissamut. Aammattaaq piorsarsimassutsimik assigiinngitsutigut ingerlatit-seqqinnissamut piorsarsimassutsikkullu aallutaqarnissamut periarfissiisoqarpoq, soorlu assassinluni eqqumiitsulianik sanalukkanillu nioqquteqarfiusinnaasumik kioskeqarnissamut, aamma qangaaniilli piginnaasanik assassinermillu ingerlataqarnissamut. Aamma aalajangersagaq katersugaasiveqarnerup silarsuaani nutaaliornissamut ammaassivoq.

§ 14-imut

Aalajangersagaq peqqusumi atuuttumi § 13-imik nangitsineruvoq, imaraalu katersugaasivik akuerineqassappat piumasaqaatit suut naammassineqarsimassanersut.

Nr. 1-imut.

Piumasaqaat siulleq tassaavoq katersugaasivik inatsisit malillugit tassaasoq katersugaasiveqarnerik ingerlatsinissamik siunertalik. Katersugaasiviup kommunit suleqatigiiffiannit ingerlataasin-naanera, kommunit kattussuunniukuugaluartut attatiinnarneqarpoq, kommunerujussuummi marluk amerlanerusulluunni katersugaasiviup ingerlanneqarneranik suleqatigiissuteqarsinnaanerat suli periarfissaammat.

Nr. 2-mut.

Katersugaasiviup suliassat § 3, imm. 1-imik taagorneqartut ilaannik erseqqinnerusumik taaneqartunik isumaginnittussatut akuerisaanerata pissusissamisoortumik kingunerissavaa, katersugaasiviup aammattaaq tamatumunnga akisussaasuunera. Aamma katersugaasiviit akunnerminni ataqtigiiqsaarin-eranni suleqatigiinnerannilu pingaartuuvoq katersugaasiviup akisussaaffimminik oqaatiginnissin-naanera. Taaguut "tigussaasut tigussaanngitsulluunni" siunnersuummi § 1, imm. 1-imut sanilliul-lugu allannguineq pissutigalugu ilanngunneqarpoq. Kulturikkut kingornussat tigussaasut kulturikkullu kingornussat tigussaanngitsut kiisalu katersugaasiviit suliassaat taaneqartut ilanngullugit kulturikkut kingornussat ilaannik allaaserinninnissamik katersugaasiviit akisussaaffeqalersin-naanerat aalajangersagaq tunngavigalugu ajornanngilaq.

Nr. 3-mut.

Ileqqoreqqusat pillugit piumasaqaatit taagorneqanngitsunik ilaqarsinnaapput. Aalajangersakkami taamaallaat taagorneqarput ileqqoreqqusat imarisassaasa minnerpaaffissaattut piumasaqaatit. Ileqqoreqqusat akisussaaneq pillugu aalajangersakkanik imaqtussaanerat nr. 2-mi piumasaqaam-mut attuumassuteqarpoq. Tassani pingaartuuvoq piginnituussusermut tunngasut siulersuisullu kati-tigaanerisa ileqqoreqqusani erseqqisumik alassimanissaat, akisussaaffimmimmi inissiisoqarsin-naasariaqarmat.

Nr. 4-mut.

Aalajangersagaq katersugaasiviit akuerisaasut pisussaaffiinut, soorlu katersugaatinik uninnga-suuteqerneranni pisussaaffiliunneqarsinnaasunut attuumassuteqarpoq. Pitsaassuseq, soorlu suliso-qarnikkut initatigullu pitsaassuseq naammaginartuussaaq.

Sulisoqarnikkut pitsaassutsimik naliliinermi katersugaasiviup akisussaaffeqarfii aalajangiisuulluin-narput. Initatigut pitsaassutsimut tunngatillugu piumasaqaatigineqartariaqarpoq init saqqummersit-siviusut naleqquatumik allanngorartuunngitsumillu kiassuseqartinneqarsinnaassasut/nillissuseqartin-neqarsinnaassasut, misilittakkatigummi ilisimaneqarpoq isugutak kiassutsillu/nillissutsillu al-lanngorartarnerat katersugaasiviit pigisaannut pitsaasuunngitsut. Aamma illuutit toqqorsivittut saqqummersitsivittullu atugaasut ikuallannissamut tillinniarfigineqarnissamullu isumannaallisarn-eqarnissaat piumasaqaatigineqartariaqarpoq.

Aamma katersugaasivik pitsaassutsimik naammaginartumik attassiinnarnissaminut aningaasatigut tunngavissaqarnersoq nalilissallugu pisariaqarpoq. Tamatumunnga minnerpaamik piuma-saqaataasariaqarpoq katersugaasiviup aningaasartuutini nammineq akilersinnaassagai.

Nr. 5-imut

Katersugaasiviit ataatsiakkaat kina pisortassatut suullu piumasaqaatigalugit atorfinitssisanerlugu namminneq aalajangigassaraat. Katersugaasivik akuerisaassappat pisortap katersugaasivimmik aqutsinissamut piginnaasaqarnissa piumasaqaataavoq. Piginnaasat katersugaasivilerinerlik ilinni-agaqarnikkut allatulluunniit piginnaasaalersimasinnaapput. Pisortap piginnaasai Katersugaasiveqar-nermut Atatsimiititaliap, akuerisaanissamut inassuteqaateqarnermut atasumik nalilissavai.

Aalajangersagaq katersugaasivimmik pisortaanermik katersugaasivinnut marlunnut amerlanerusunul-luunniit akisussaasuusussamik, ulluinnarni aqtsineq sulisumut allamut isumagitillugu, atorfinit-sitsinissamut aporfiunngilaq.

Nr. 6-imut

Katersugaatit tamanit takusarneqarsinnaatinneqarnissaat katersugaasivinnut akuerisaasunut atuup-poq, soorlu aamma tamanna Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu atuttoq, tak. siunner-suunni § 9, imm. 2-4.

§ 15-imut

Aalajangersagaq peqqusummi atuuttumi § 14-imik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Suleqatigiinnissaq eqqarsaatigalugu naleqquututinneqarpoq aammattaaq katersugaasiviit akueri-saasut piffissaq ungasiskoq eqqarsaatigalugu sulinissamut pilersaarutinik suliaqartarnissaat. Piffis-saq ungasiskoq eqqarsaatigalugu sulinissamut pilersaarutit aamma atorneqarsinnaapput kater-sugaasiviit ingerlatsinerannut tunngatillugu aningaasaqarnikkut pilersaarusrionermi. Taamatut su-

liaqartarnissap ukiumoortumik pisarnissaanik aalajangersaanikkut sulinissamut pilersaarutit ukiumoortumik nalilerneqartarnissaat aamma qulakkeerneqassaaq.

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq ukiunut sisamanut sulinissamut pilersaarummik ukiumoortumik suliaqartoqartassasoq, taannalu ilisimatitsissutit Naalakkersuisunut aamma Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiunneqartassasoq. Taamatut piffissamut sivisuumut sulinissamut pilersaarusrusiorneq ukiumoortumik suliarineqartarnissaasa ilutigisaanik qulakkiissavaa ukiumoortumik nutarterneqartarnissaat.

Katersugaasiviit akuerisaasut aningaasatigut pilersaarusiaat piffissamut sivisuumut sulinissamut pilersaarutini siullermik ilaasinnaapput, katersugaasiviit akuerisaasut iluanni aammali taanna kommunimit tapiiffigineqartarpat avataanut kommunip tapersiineranut atatillugu, tamanna pillugu tak. siunnersummi § 35. Katersugaatini immikkoortut aalajangersimasut ukiumiit ukiumut isigniarneqartarnissaat piffissamut sivisuumut pilersaarusiani aamma qulakkeerneqarsinnaavoq. Aammat-taaq katersugaasiveqarnermi suliaqartut akornanni suleqatigiinnerup ataqtigiissaarinerullu qulakkeerneqarnissaanut piffissamut sivisuumut pilersaarutit tapersiisinnaapput. Katersugaasiviit akuerisaasut ukiunut sisamanut sulinissamut pilersaarusrusiorneq pilersaarutit tapersiisinnaapput. Katersugaasiviata Al-lagaateqarfialu taamatuttaaq pisussaaffeqarnera assigaa, tak. Siunnersummi § 5, imm. 2.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu taamatorluinnarli pisussaaffeqarpoq, takuuq siunnersummi § 5, imm. 2.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami siunertaq tassaavoq katersugaasiviit katersugaasiveqarnermi upernarsaasiortinissaat, tassunga ilanngullugit naatsorsuutinik missingersuutinullu siunnersuutinik suliaqartarnissaq, taamaallilluni assersuutigalugu kommuni katersugaasivimmik ingerlatsisoq imaluunniit tapiissuteqartartoq katersugaasiveqarnermi sunik pisoqarneranik paasisaqarniassammatt.

Imm. 3-mut

Katersugaasiviit akuerisaasut naatsorsuutit, missingersuutit siunnersuutit katersugaasiviullu sulinera pillugu nalunaarusiaq Naalakkersuisunut, Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu aamma Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiuttassavaat. Taamatut nassiussisarnissaq susassaqartut assigiinngitsut ilisimatinneqartarnissaannik pissuteqarpoq. Taamatut ilisimatitsisoqarneratigut aamma katersugaasiviit akuerisaasut akuerisaanissamut piumasaqatinik eq-quutsitsinersut nakkutigineqarsinnaassaaq.

§ 16-imut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 15-imik nangitsineruvoq, erseqqissaanerullunilu katersugaasiviit akuerisaasut aamma pisussaaffigigaat nassaat Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu nalunaarutigineqarnissaat.

Nalunaaruteqartussaaneq aamma atuuppoq katersugaasivik akuerisaasoq nassaat pillugit allanit nalunaarfigineqarpat.

§ 17-imut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 16-imik nangitsineruvoq.

Piorsarsimassutsikkut kingornussat innarlitsaalineqarnissaat pissutigalugu katersugaatinik immik-koortsineq uninngasutiginninnerlu taamaallaat katersugaasivinni akuerisaasuni allani imaluunniit Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu pisinnaapput. Aalajangersagaq taamaaqataa Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu atuuttoq siunnersummi § 7, imm. 2-miit 4-mut takun-eqarsinnaavoq.

Katersugaasiviit akuerisaasut katersugaataannik immikkoortsinissaq Naalakkersuisunit akuerineqaqqartariaqanngilaq. Tamatumunnga pissutaavoq taamaaliornissap katersugaasivinnut allanuin-naq pisinnaanera. Aamma immikkoortitat allanut tunniunneqarnissaanni atortussaajunnaarsitsinissamiluunniit Naalakkersuisut akuersiseqqaarneqartariaqanngillat. Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu pisussaavoq katersugaatit eqqortumik takutitsisuuusut suliarissallugit tammatsaalissal-lugillu, tak. siunnersummi § 7, imm. 1. Tamanna aamma Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfatalu, katersugaasiviup akuerisaasup katersugaatiminik piorsarsimassutsikkut kingornussat innarlitsaalineqarnissaannut pingaaruteqartumik immikkoortikkumallugit kissaatigisaanik tigusinis-saanut pisussaatislerpoq. Pigisaq taamatut pingaaruteqanngippat aammalu Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu tigujumaneqanngippat Naalakkersuisut akuersissuteqarnissaat pisariaqanngilaq.

§ 18-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 17-imik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Naalakkersuisut akuersissutaasimasumik atorunnaarsitsisinnaapput. Tamanna katersugaasivinnik akuersisinnaanerup Naalakkersuisuniinnerata malitsigaa, tak. siunnersummi § 13. Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq Naalakkersuisut akuersissummik arsaarinninnissamik aala-jangiitinnagit oqaaseqaateqaqqaartussaavoq, Katersugaasiveqarnermummi Ataatsimiititaliap Naalakkersuisut katersugaasivinnut tunngasuni siunnersugassaraat, tak. siunnersummi § 22, nr. 2. Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap oqaaseqaateqarsinnaanera pingaartumik sunniuteqas-saaq Naalakkersuisut nammineerlutik sulissuteqarnermikkut akuersissummik arsaarinninnissamik siunniussaqpata. Akuersissummik arsaarinnissuteqartoqaratarsinnaanerani Katersugaasiveqarner-mut Ataatsimiititaliap oqaaseqaataa Naalakkersuisut suliamik naliliineranni ilanngunneqassaaq, Naalakkersuisulli tassaapput aalajangiiviisussat.

Imm. 2-mut

Arsaarinnittooqarnerata kingunerisinnaasaanik aalajangersaanissaq naleqquttuuvoq. Naalakkersuisut piffissaliussamik aalajangiisinnaapput, katersugaasivik periarfissinneqarluni pissutsinik taanna qaa-ngiutsinnagu aaqqiinissaminut. Arsaarinnissuteqartarnermi periuseq sakkortuallaaq kater-sugaasiveqarnermut naleqquttuunavianngilaq, arsaarinninnermi katersugaasiviup pineqartup sulia-minik unitsitsisariaqalerneranik kinguneqassammat, tak. aalajangersakkami oqaaseqatigiit siulliit. Piffissaliussassaq aalajangertinnagu Naalakkersuisut Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq oqaaseqaateqarteqqaassavaat.

§ 19-imut

Aalajangersagaq peqqussumi atuuttumi § 18-imik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Unitsitsisoqartillugu katersugaatit innarlitsaalineqarnissaat qulakkiissallugu pingaartuuvoq. Kater-sugaatit piorsarsimassutsikkut kingornussanut ilaapput pingaarutilerujussuit. Ilaatigut kater-sugaasiveqarfimmiit peerunnissaat, ajornerpaamillu pisoqarpat nunatsinniit anninneqarnissaat pin-ngitsoorniarlugit pissusissamisuuginnartutut aalajangersarneqarpoq taakku qanoq pineqarnissaat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu aalajangissagaa. Tamatumani Nunatta Kater-sugaasiviata Allagaateqarfiatalu aalajangersinnaavaa katersugaatit nammineq tigussanerlugit, imaluunniit katersugaasivinnut akuerisaasunut allanut tunniunneqassanersut.

Imm. 2-mut

Katersugaasiviup akuersisummik arsaarneqarnini pissutigalugu suliani unitsittariaqarpagu, katersu-gasiviup pineqartup nutaamik akuerisaassagaluaruni katersugaatissaminik aallaqqataaniit aallartil-luni katersinissa eqqortuusinnaanngilaq. Taamaammat aalajangersarneqarpoq katersugaasivik aku-ersisummik arsaarneqarnermi kingorna ukiut marluk qaangiutinnginnerini katersugaatiminut oqaassisqaartuuleqqissinnaassasoq. Taamaattoqartillugu Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqar-fiatalu imm. 1 naapertorlugu aalajangiinera uninngasuuteqarnissamik aalajangiinerussaaq. Kater-sugaasivik katersugaatiminut oqaassisqaartuuleqqinniarpat tamatumunnga aningaasartuutaajunnar-tut katersugaasiviup pineqartup akilissavai. Tamanna aamma isumaqarpoq Nunatta Kater-sugaasiviata Allagaateqarfiatalu katersugaatit piffissap ukiunik marlunniq sivisussuseqartup iluani immikkoortissinnaanngikkai, taamaassagaluarpammi katersugaasivit katersugaatiminnut oqaasis-saqartuuleqqinnissamut periarfissaqartinneqarnerat asuleernerussaaq.

Kapitali 4

§ 20-mut

Aalajangersagaq peqqussumi atuuttumi § 19-imik ilaatigut nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Ilaasortat kositigaanerat ataatsimiititaliap suleqatitut suleqatigiiffittullu ersarinnerulersinnejarnis-saanik kissaateqarnermik pissuteqarpoq.

1) Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu sinniisuitaqarpoq, inatsit manna naapertorlugu pis-ussaaffit isumannaatsumik isumagineqarnissaat qulakkeerneqassammat.

2) aamma 3) Nunatsinni Katersugaasiviit Kattuffiat, NUKAKA sinniisuitaqarpoq, sumiiffinni katersugaasiviit sunniuteqarnissaat qulakkeerniarlugu.

Katersugaasivinni akuerisaasuni siulersuisunut ilaasortat akornanni toqqaasarnissaq pillugu pisin-naatitaanerup allanngortinnissaa tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunngavigalugit pissutissaqar-tutut isigineqanngilaq.

4) KANUKOKA maannamutuulli sinniisussamik illoqarfinni ataasiakkaani katersugaasivinnut at-tuumassuteqartariaqanngitsumik toqqaasassaaq.

5) Ilisimatusarfiup ataatsimiititaliami sinniisoqartinneqarnera ilinniarfiup, katersugaasiviit siunis-sami sulisorilerumaagassaannik ilinniartoqartartup Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliami oqartussaaqataaneranik kinguneqassaaq.

Ataatsimiititaliap aalajangiisinhaassuseqarnissaa soqutigisalinnillu tamanit sinniissuuffigineqarnis-saa qulakkeerniarlugin ilaasortat ataasiakkaat namminneq sinniisussaannik toqqaasoqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq peqqusummut atuuttumut sanilliullugu allanngortinneqarpoq, tassani aalajanger-sagaagaluarluni Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap ilaasortai ukiuni marlunni atuuttussatut Naalakkersuisunit ivertinneqartassasut. Siunnersuutikkut anguniarneqarpoq Naalakkersuisut Kater-sugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq qaammatisiutit malillugit ukioq malillugu ukiuni sisamani atuuttussatut ivertittassagaat. Piffissap ukiunut sisamanut sivitsorneqarnissaanik siunner-suuteqarnermut pissutaavoq ilaasortat suliaminnik ilisimaarinnillualernissaannut ukiut marluk sivikippallaartut. Ataatsimiititaliaq piffissaqarluni akornuteqanngitsumillu sulisinnaaqquillugu siun-nersuutigineqarpoq piffissaq atuuffiat ukiunut sisamanut sivitsorneqassasoq, qaammatisiutillu ma-lillugit ukioq malinneqassasoq. Taamaalilluni ivertitsinissaq siulleq pissaaq januaarip aal-laqqataanit 2016, tamatumaniilu isumannaarneqassalluni ataatsimiititaliami ilaasortassat ataatsimiititaliap maanna piffissami atuuffiata naammassinerani ivertinneqassallutik taanna decembarip 31-ani 2015-imi atorunnaassammat.

Imm. 3-mut

Ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunit toqqagaavoq, ataatsimiititaliamili nammineq aalajangerneqas-saaq ilaasortanit kina siulittaasuussanersoq kinalu siulittaasup tullerissaneraa.

Imm. 4-mut

Ataatsimiititaliaq suleqataallunilu suleqatigiiffiuvoq, taamaammat ataatsimiititaliap qanoq sulinissaminik, matumanı aamma qanoq akuliksigidumik ataatsimiittarnissaminik nammineq aalajangersaa-nissaa naleqquttuutinneqarpoq.

§ 21-mut

Aalajangersagaq peqqusummi atuuttumi § 20-mik nangitsineruvoq.

Ataatsimiititaliap allattoqarfiunermini akornusersorneqanngitsumik pituttorsimanngitsumillu inger-lanissaa qulakkeerumallugu aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, Nunatta Katersugaasivia Al-lagaateqarfialu ataatsimiititaliap sulinerani aalajangersimasumik allatseqartitsissasooq. Aammattaaq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu peqquneqarpoq allattoqarfiup sulinera katersugaasivittut pingaarnertut sulinermini immikkoortissagaa. Pisussaaffik atuuppoq suliap suliamut tunngasortaa-nut aningaasanullu tunngasortaanut.

§ 22-mut

Aalajangersagaq peqqusummi atuuttumi § 21-mik nangitsineruvoq, tassanilu allassimapput Kater-sugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap suliassai.

- 1) Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq nuna tamakkerlugu katersugaasivinnut suleqatigiiffiusoq. Katersugaasiviit suleqatigiinnissaannik nal-ninginnaasumik pisussaaffik siunnersuummi § 3, imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq. Suleqatigiiffi-unermi suliassaq pingaarneq tassaavoq sulinissamik pilersaarutit, katersugaasiviit sulinerat pillugu ukiumoortumik nalunaarusiat pillugit katersugaasiviit suleqatigisaasa imminnut ilisimateqatigiit-tarnerat, tak. siunnersuummi § 5, imm. 2 aamma 3 aammalu § 15. Ataatsimiititaliaq suleqatigiiffit-tut aamma siunnersuisartutut atuuppoq, tassa saaffiginnissuteqartoqartillugu aammalu kater-sugaasiveqarnermut tunngasuni nalinginnaanerusuni.
- 2) Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq qinnuigineqarnermini oqaaseqaateqarsinnaavoq, aammali nammineq sulissuteqarnermigut Naalakkersuisunut pisortanilu oqartussaasunut allanut, soorlu eqqisisimatisinermik aamma sanaartugassanik pilersaarusiornermik suliaqartunut inas-suteqartarsinnaalluni.
- 3) Katersugaasivinnik akuersisinnaaneq akuersissummillu arsaarinnissinnaaneq Naalakkersuisuniip-poq. Akuersinissap akuersissummilluunniit arsaarinninnissap suliamik naliliilluarnikkut pinissaa qulakkeerniarlugu, katersugaasiviit akuerineqarnissaannik inassuteqartuussaaq Kater-sugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq.
- 4) Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq aamma pisussaaffilerneqarpoq katersugaasivimmik, akuerisaanissamut piumasaqaatinik naammassinnikkunnaartumik, imaluunniit katersugaasivimmik pisussaaffiminik naammassinnngitsumik paasisaqaruni Naalakkersuisunut nalunaaruteqarnissa-

mik. Aalajangersagaq katersugaasiviit akuerisaasut Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialalu katersugaataanik uninngasuuteqarsinnaanerannut, taakkulu pillugit inatsit naapertorlugu pisussaaf- feqarnerannut attuumassuteqarpoq.

§ 23-mut

Aalajangersagaq peqqusummi atuuttumi § 22-mik nangitsineruvoq.

Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiitaliaq suliani pillugit nalunaarusiortassaaq, taannalu Naalak-kersuisunut, Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu kiisalu katersugaasivinnut akuerisa- sunut ilisimatissutitut nassiunneqartassaaq, soorlu aamma Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu, tak. siunnersummi § 5, imm. 3, aammalu katersugaasiviit akuerisaasut, tak. siunnersummi § 15, imm. 3, taamaaliortussaasut.

Kapitali 5

Inatsisip siunertaasa ilagaat Kalaallit Nunaata piorsarsimassutsikkut kingornussanik tigussaasunik qulakkeerinissaq. Kapitalimi uani pineqarput piorsarsimassutsikkut kingornussat ilaat, ilaatigut it- sarnisanit upternarsarneqartut, ilaallu ilaatigut nunami tamarmi inunnit namminernik pigineqartut.

Itsarnisat tassaapput suulluunniit inoqarsimaneranik ineriertorsimanerannillu takussutissiisut. Tamakku tassaagajupput pigisat inunnit sanaajusimasut, aammali pigisat pinngortitamit nammi- nermit pilersut inunnit atugaasimasut, inoqarsimaneranik takussutisseeqataagunik ineriertorsimaner- milluunniit paasisitseqataagunik pineqartunut ilaassapput. Aamma pigisat pinngortitamit namminer- mit pilersut inatsimmi pineqartunut ilaassapput pinngortitaq pillugu oqaluttuarisaanermik paasisit- sisinnaagunik, tak. siunnersummi § 3, imm. 1, nr. 2.

§ 24-mut

Aalajangersagaq peqqusummi atuuttumi § 23-ip ilaanik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

1) Aalajangersagakkami suut "nunatsinni eriagisassat pinngortitameersutut" taaneqarnersut nas- suiarneqarpoq, assigaalu danskit "danefæ"-mut taaguutaat, tassaasut pigisat itsarnisat saffiugassanit erlinnartunit sanaat allalluunniit piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut pingaarutillit, matu- mani aamma aningaasat aatsitassamit sanaat. Amerlanerpaatigut imaappoq nassaat kuultimit, siil- vimit, kanngussammit assigisaannilluunniit sanaajusut "nunatsinni eriagisassatut pinngortitameersu- tut nassaanut" tamatigut ilaassallutik. Aamma pigisat pingaaruteqarpiannginnerusunit sanaajusut, sumi nassaarineqarsimanertik apeqqutaatillugu ima pingaaruteqartigisinnaapput "nunatsinni eri- agisassat pinngortitameersunut" ilaasutut isigineqarsinnaallutik. Tamakku tassaasinhaapput saaner- nit, kigutinit assigisaannillu sanaat.

Aalajangersakkami piumasaqaataavoq nassaat piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut ima imikkut pingaruteqartuussasut, katersorneqarnissaannik anguniagaqarneq siunertaqarluartumik pis-salluni. Tamannarpialru pissutigalugu aalajangersakkap aallaqqaataani ersarissarneqarpoq pineqartut tassaasut itsarnisat piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut pingaarutillit. Piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut pingarutaat piorsarsimassutsikkut kingornussanik qulakkeeriniarnermut attuumassuteqarpoq. Nassaat piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut pingaaruteqarnerat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfatalu nalilissavai, tak. siunnersummi § 29, imm. 1.

2) Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 24a-mik nangitsineruvoq.

Aalajangersakkap ilangunneqarnera Inatsisartut 2003-mi upernaakkut ataatsimiinnerminni, FN-ip imartanut tunngatillugu isumaqtigiissutaata 2004-mi aasartinnagu atsorneqarnissaannik sulis-suteqarnissamik aalajangererisa kinguneraa. Taamanikkut oqaatigineqarpoq atsiornerup Katersugaasiveqarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkamik, immap naqqani nunamilu taassuma ataaniittumi nunap inatsisitigut oqartussaaffiata killingata avataaniittumi nassaat oqaluttuarisaanermut itsarnisarsiornermullu pingaarutillit pillugit imaqartumik ilangussisoqarnissaannik pisariaqartitsineq kingunerissagaa, tak. Imartanut tunngatillugu isumaqtigiissummi allaaserisaq 149.

Imartanut tunngatillugu isumaqtigiissummi allaaserisanik 149-mik 303-millu atsiuisinnaanissamut tunngavissaqarnissaq qulakkeerniarlugu katersugaasiveqarneq pillugu peqqusummik allanngortinneqarneratigut akuersissutigineqarpoq. Imartanut tunngatillugu isumaqtigiissut immami nassaat itsarnisarsiornermut oqaluttuarisaanermullu pingaarutillit innarlitsaaliorneqarnissaannik nunanuit ataasiakkaanut piumasaqaammik, aammalu nunat tamatuminnga suleqtigiissuteqarnissaannik piu-masaqaammik imaqarpoq. Kalaallit Nunaat atsiuinermigut imminut pisussaatilerpoq piorsarsimassutsikkut kingornussanik itsarnisanik immami nassaanik innarlitsaaliorneqarnissaannik minnerpaaffissanik atuutsitsinissamut. Aalajangersakkami tamakku eqqaamaneqarput, taamaammallu piorsarsimassutsikkut kingornussat itsarnitsat immami nassaat innarlitsaaliorneqarnissaattu pillugu nunatsinni inatsisitigut aalajangersakkat Imartanut tunngatillugu isumaqtigiissummut naapertuutunngortinneqarput. Aalajangersakkami pineqarpoq nassaanut itsarnisarsiornermut oqaluttuarisaanermulluunniit pingaruteqartunut, inunnit danskisut innuttaassuseqartunit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartunit tassaniikkallartunilluunniit imaluunniit angallatin GR-normulinnit immap itisuup naqqani nassaarineqarsimasunut akisussaaneq. Taaguummi "inuit danskisut innuttaassuseqartunit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartunit tassaniikkallartunilluunniit" pineqarput inuit danskisut innuttaassuseqartut Kalaallit Nunaanni najugaqartutut inuit allattorsimaffianni nalunaarsorneqarsimasut imaluunniit takornariaanatik sivikinnerpaamik qaammammi ataatsimi ataannartumik Kalaallit Nunaannittut. Tassa imapoq nassaat aalajangersakkami pineqartunut ilaassapata arlaatigut Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartoqassaaq. Inuk danskisut innuttaassuseqartoq aalajangersakkatut siunnersummi pineqartunut ilaangikkuni danskit katersugaasiveqarneq pillugu inatsisaanni maleruagassani pineqartunut ilaassaaq.

Imm. 2-mut

Itsarnisat eqqaassutissat, matumani aamma umiarsuit umiarnikut, umiarsuit usii umiarsuillu umiarnikut taamaattut ilamerngi ukiut 100-t inorlugit matuma siornatigut annaasat inatsimmi pineqartunut ilaanissaat Naalakkersuisut nalunaarutikkoortumik aalajangersinnaavaat. Tassaasinnaavoq umiarsuaq aalajangersimasoq umiarsuilluunniit suussusii aalajangersimasut ukiut 100-t inorlugit pi-soqaassusillit immikkut pissuteqartumik inatsimmi pineqartunut ilaatikkumasat.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 24-mik nangitsineruvoq, tassani aalajangersarneqarluni nassaat pillugit aalajangersakkat aammattaaq imartap killeqarfiata iluaniittunut tassaniissimasunulluunniit atuunnerat. Imartap killeqarfiata ilua tassaatinneqarpoq imartaq basisliniamiit 3 sömiilinik avammut, tassungalu aamma ilaavoq imartaq basisliniamiit sinerissap tungaanut. Umiarsuit umiarnikut piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut pingaarutillit aalajangersakkami pineqartunut ilaapput.

Imm. 4-mut

Taaguut immap itisuup naqqani isumaqarpoq nunap inatsisitigut oqartussaaffiata killingata avataani immap naqqa nunalu taassuma ataaniittoq.

§ 25-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagakkami suut ”nunatsinni eriagisassat itsarnisatut” taaneqarnersut nassuiarneqarpoq, danskillu ”danekræ”-mut taaguutaannut naliginneqassaaq.

Aalajangersakkami pineqarput nassaat aamma suut pinngortitamit namminermit, soorlu naasunit, uumasunit nunallu sananeqaataanit pinngortut ilisimatuussutsikkullu soqtiginaateqarluinnartut imaluunniit saqqummersissallugit soqtiginaateqartut, tassa imaappoq nassaat pinngortitamut tunngatillugu oqaluttuarisaanermik paasisitsisuusut.

Aalajangersakkap aallaqqaataani erseqqissarneqarpoq pineqartut tassaasut itsarnisat pinngortitamut tunngatillugu oqaluttuarisaanermut pingaarutillit.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 24-mik nangitsineruvoq, nassaat pillugit aalajangersakkat nassaanut imartap killeqarfiata iluaniittunut tassaniissimasunulluunniit aamma atuunnerannik aalajangersaasumik. Imartap killeqarfiata ilua tassaatinneqarpoq imartaq basisliniamiit 3 sömiilinik avammut, tassungalu aamma ilaavoq imartaq basisliniamiit sinerissap tungaanut. Umiarsuit umiarnikut piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut pingaarutillit aalajangersakkami pineqartunut ilaapput.

§ 26-mut

Aalajangersakkami pineqarput nasaat inunnit ataasiakkaanit pigineqartut. Nasaat taamaattut Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu immikkut soqutiginaateqartutut nalilersinnaavai. Naliliisoqassappat nasaat Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu ilisimaneqartariaqarput. Piginnittoq Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu tamatuminnga ilisimatisinissamik pisussaaffilerneqarsinnaanngimmatt qanoq ilisimannilernissaq erseqqinnerusumik nassuiarneqarsinnaangilaq. Assersuutaasinnaavorli nasaaq 1945 sioqqullugu pinngortuusimappat piginnittuatatu taanna Kalaallit Nunaaniit anninniarlugu, taava taamaaliornissaq Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu akuersissutigineqaqqaassaaq, tak. § 33, imm. 1. Akuersissuteqartoqanngippat, piginnittorlu nasaap Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarnissaanik kissaateqanngippat, tak. siunnersuummi § 27, imm. 4, taava Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu nasaaq immikkut soqutiginaateqartutut nalilersinnaassavaa.

Nasaat immikkut soqutiginaateqarnerannik naliliineq aamma pisinnaavoq nasaat nalunaa-rutigineqarneranni, tak. siunnersuummi § 28.

§ 27-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq nasaat “nunatsinni eriagisassat pinngortitameersutut” aamma “nunatsinni eriagisassat itsarnisatut” nalilerneqartut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut. Tamanna ima isumaqarpoq nasaat taamaattut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut, taakku maannamut inunnit ataasiakkaanit pigineqarsimagaluarpataluunniit. Taamaattoqarsimappat nasaat Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu tunniunneqartussaapput, tak. siunnersuummi § 29, imm. 2.

“Inuit namminneq tigummisaat” tassaassanngilaq piginnittuuinneq, tassa taakku taamaattoqassappat nunatsinni eriagisassat pinngortitameersuussanngimmata imaluunniit nunatsinni eriagisassat itsarnisaassanngimmata. Aamma §§ 24-mi aamma 25-mi aalajangersakkani ersippoq nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut aammalu nunatsinni eriagisassat itsarnisat pineqarneranni piumasaqaataasoq pineqartunik kikkulluunniit piginnittusutut imminnut nalunaa-rutigisinnaanngitsut.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq erseqqissarniarneqarporlu nasaat immikkut soqutiginaatillit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqaratik piginnitsiminnilli pigineqartut. Tamanna ima paasineqassaaq nasaat immikkut soqutiginaatillit piorsorsimassutsikkut kingornussat, soorlu nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut aamma nunatsinni eriagisassat itsarnisat qularnaarnissaattulli pingaaruteqartiginngitsut.

Imm. 3-mut

Nasaat ilaannik immikkut soqutiginaatilinnik naliliinissamik aalajangersagaqarnera Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu nasaat taakku sumiiffisisinnaanngippagit asuleernerussaaq.

Taamaammat piginnittooq pisussaavoq piginnittuussutsimut tunngasut toqqortarineqarfiallu al-lannguiteqarpata tamanna ilisimatitsissutigissallugu.

Imm. 4-mut

Nassaanik immikkut soqtiginaateqartutut nalilerneqartunik tunisinermi piginnittup Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu taakku tuniniarneranni akiinik akilersillugit pisinissamut periarfis-seqqaassavaa. Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu tassunakkut periarfissaqarpoq piorsarsi-massutsikkut kingornussat pigiinnarneqarnissaannik qulakkeerinissamut.

Pigisanik tuniniaaneq aamma tamatut ammasumik kaattaassitsinikkut pisinnaanera eqqar-saatigineqarsinnaavoq, tassani akit siumut aalajangerneqartaratik, tassa taamaallaat naliliinermi aki pineqartussaammat. Tamanut ammasumik kaattaassitsilluni tuniniaanissamik eqqarsaateqaraanni piginnittup Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu nalunaarfigissavaa, taamaalilluni Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu pigisanik immikkoortuunerannik nalilerneqartunik tuniniakkanik pisinissamik neqeroorsinnaaniassammat.

§ 28-mut

Imm. 1-imut

Itsarnisanik nassaartup nassaani Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu imaluunniit kater-sugaasiviit akuerineqartut ilaannut piaartumik nalunaarutigissavai. Katersugaasivik akuerisaasoq nassaanik tigusaqarpat katersugaasiviup akuerisaasup nassaat Nunatta Katersugaasivianut Alla-gaateqarfianullu ingerlateqqillugit nalunaarutigissavai, tak. siunnersummi § 16.

Nassaat tamatigorluinnaq Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu nalunaarutigineqartas-sapput, taassuma nalilissammagu nassaat piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut immikkut pingaaruteqarnersut. Nassaat piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut immikkut pingaaruteqan-ngippata nassaartup tigummiinnarsinnaavai, aatsaalli allat nassaanik piginnittuunertik upernar-sarsinnaanngippassuk.

Itsarnisaanersut pisuni ataasiakkaani nalilerneqartassaaq. Taamaattuunerannik naliliinermi apeqqu-taassapput nassaarnerup qanoq pisimanera nassaallu sorpiaanerat. Tassa imaappoq aalajangersakkat atorneqarnissaat pisoqaassutsimut piumasaqaatinit killilersugaanngilaq.

Aalajangersakkap erseqqissarpaa itsarnisat aamma tassaasut imartap killeqarfiata iluaniittut tas-saniissimasullunniit aamma umiarsuit umiarnikut, umiarsuit usii umiarsuillu umiarnikut taamaat-tut ilamerngi immap itisuup naqqani nassaarineqarsimasut.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 25-mik nangitsineruvoq.

Aallaaviusussaq tassaavoq nasaat attorneqassanngitsut. Nassaartorli naliliippat nasaat ajoquserneqariaannaasut aserorneqariaannaasulluunniit, taava toqqortarigallagassanngorlugit nassarneqarsinnaapput. Aalajangersakkami imm. 1-imi allassimavoq taamaattoqartillugu aamma Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu nalunaaruteqartoqassasoq. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu siunnersuummi § 29 naapertorlugu tigusaqarnermini itsarnisamillu misissuinermini nalilerlugulu aalajangissavaa nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut imaluunniit nunatsinni eriagisassat itsarnisat imaluunniit immikkut pingaaruteqarnersut nalilissavaa ilutigisaanillu taakkua qanoq paarineqarnissaat aalajangiiffigissallugu. Aammattaaq itsarnisap inissikkallarnissaanut aalajangiisoqarsinnaavoq.

Siunnersuummi § 31 naapertorlugu aammattaaq itsarnisat illersorneqarnissaat pillugu, matumani aamma nasaat nalunaarutigineqarnissaat, toqqortarineqarnissaat tunniunneqarnissaallu pillugit maleruagassat erseqqinnerusut aalajangersarneqarsinnaapput.

Nassaartup nasaat ulorianartorsiornerarpagit upperinnginneqassanngilaq, kukkusumillu naliliisoqarsimanera sumilluunniit pineqaatisiisutigineqarsinnaanngilaq, nassaartummi taamatut naliliisamut ilisimasatigut tunngavissaqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq.

Taarsiissutit aningaasartuutinut naapertuunnissaat tunngaviuvoq. Taamaallaat aningaasar-tuutigineqarsimasut immikkorluinnaq ittuuppata pisariaqarsimanngikkaluarpataluunniit aningaasat missingersorlugit angissusilerneqarsinnaapput.

Aningaasartuutit Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu akilissavai. Nassaartup nasaat toqqortarigallagassanngorlugit qulakkiigassanngorlugillu nassarsimanngippagit, taakkununnga aningaasartuutissat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu nasaat nalunaarutigineqarniari-pata akisussaaffigilissavai. Aalajangersakkakut qulakkeerneqassaaq nasaat, nassaartup aningaasartuutiminik matussuserneqarnissani qularnaarsimanngikkuniuk aningaasartuutigiumannginneri pissutigalugit aseruinnartussanngortinneqannginnissaat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap imm. 2-mi periuseq naapertorlugu aalajangersarpaa umiarsuit umiiarnikut, umiarsuit usii umiarsuillu umiiarnikut taamaattut ilamerngi immap itisuup naqqani nassaarineqarsimasut, kimilluunniillu uppermarsaasikkamik piginnittuuffiginiarneqarsinnaanngitsut Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialtu taamaaliornissamut akuerseqqaartinnagu allanngortinneqassanngitsut. Qanoq issusiinik allanngortitsineq ilaatigut tassaavoq nuunneqassanngitsut, timitai suliarineqassanngitsut, ajoquserneqassanngitsut il.il. Aalajangersakkami aamma aalajangersarneqarpoq kialuunniit nassaanik taamaattunik qaqlitsup nassaamilluunniit taamaattumik pigisaqalersup nassaaq pinasuartumik Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu tunniutissagaa. Tassuunakkut siunertaavoq nalilissallugu nasaat tassaanersut nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut imaluunniit nunatsinni eriagisassat itsarnisat. Aammattaaq aalajangerneqarpoq immap itisuup naqqani nassaanik nassaartoq qaqlitsinerminut akissarsinissamik piumasaqarsinnaanngitsoq, Naalakkersuisulli nasaat immik-

kut ittumik qaqtigoortuupata piorsarsimassutsikkulluunniit oqaluttuarisaanermut pingaaruteqartuupata nassaartoq siunnersummi § 30 naapertorlugu akissarsisisinnaagaat.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap siunertaraa umiarsuit umiarnikut, umiarsuit usii umiarsuillu umiarnikut taamaat-tut ilamerngi immap itsuup naqqani nassaarineqarsimasut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqaratik allanit pigineqarpata piginnittussaaneq ataqqineqassasoq.

§ 29-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu naliliissasoq nassaaq tassaanersoq ”nunatsinni eriagisassaq pinngortitameersoq”, ”nunatsinni eriagisassaq itsarnisaq” imaluunniit pigisaq immikkut soqutiginaatilik. Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu naliliinissami nalornissuteqarpat tamakkuninnga ilisimasaqarluartunik, soorlu Danmarkimi nunaniluunniit allani sullissivinniittunik ikiortissarsiortoqassaaq. Taamaannissa Nunatta Kater-sugaasiviata Allagaateqarfialu suliassanik inatsit manna naapertorlugu isumaginnittussaatitaaner-anik pissuteqarpoq.

Imm. 2-mut

”Nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut” aamma ”nunatsinni eriagisassat itsarnisat” Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu tunniussisussaatitaanikkut qulakkeerneqassaaq piorsarsi-massutsikkut kingornussat kingulissanut pigiinnarneqarnissaat. Nassaap sumi toqqortarineqarnissaa Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu aalajangigassaraa. Amerlanertigut tassaassaaq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu imaluunniit sumiiffimmi nassaarfiusumi katersugaasivik akuerisaasoq. Aalajangiineq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu katersanik pissarsiniar-tarnissamut nunatsinnillu tamarmeersunik katersaateqarnissamut pisussaaffianik tunngaveqassaaq.

§ 30-mut

Akissarsisitsissutissap qanoq angitiginissa Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu nalilis-savaa. Naliliinermut tunngaviussapput nassaap qaqtiguussusia piorsarsimassutsikkullu oqaluttua-ri-saanermut pingaarutaa. Akissarsisitsissut tassaangilaq ”nassaarnermi akissarsiaq”, nassaallu nali-ngata procentianik aalajangersimasumik akiliisoqassanngilaq.

§ 31-mut

Itsarnisat illersorneqarnissaat, matumani aamma nassaat nalunaarutigineqarnissaat, toqqortarineqar-nissaat tunniunneqarnissaallu pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajang-eraanissaannut piginnaatitsissut ilanngunneqarpoq. Naalakkersuisut soorlu Nunatta Kater-sugaasivianut Allagaateqarfianullu nalunaarutiginninnerup qanoq pinissaa, nalunaarutiginninnissa-mut piffissaliussat il.il. pillugit maleruagassat aalajangersarsinnaavaat.

§ 32-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, qulakkiigassaraalu pigisat nunanit allanit unioqqutitsilluni anninneqar-simasut pissarsiarineqarsinnaanginnissaat. Aalajangersagaq taamaaqataa danskit kater-sugaasiveqarneq pillugu inatsisaanniippoq.

Aalajangersakkap siunertaraa pigisanik piorsarsimassutsimut tunngasunik, nunat allat piorsarsimas-sutsikkut kingornussaasa ilaattut pingaarutilittut isigineqartunik niuerutiginninnissaq akiorniarlugu inatsisitigut tunngavissiuusseqatigiinnissaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, kinguneraalu pigisaq unioqqutitsinikkut Kalaallit Nunaannut eqqunne-qarsimappat Kalaallit Nunaata nuna pigisap pinngorfia ikiussammagu, pigisap piginnitsivimminut utertinneqarnissa sulissutiginiarlugu.

§ 33-mut

Aalajangersagaq peqqusummi atuuttumi § 28-mik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq siunnersuummi § 29-imut attuumassuteqarpoq, pigisanut inuinnarnit pigineqar-tunut aammattaaq tunngasumut. Annissinissamut inerteqquteqarneq Kalaallit Nunaanni piorsarsi-massutsikkut kingornussat, nassaat inunnit suliarineqarsimasut nunatsinneersut aalajangersima-sumik pisoqaassusillit kiisalu pigisat piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut immikkut pingaa-ruteqartutut nalilerneqarsimasut nakkutigisaanngitsumik annissorneqarnissaannik pinaveersaar-titsinikkut pigiinnarneqarnissaannik siunertaqarpoq. Nunatta Katersugaasivia Atuagaateqarfialu tassaavoq pigisap erseqqisumik nalilerneqareerneratigut annissinissamik akuersissuteqartussaq.

Imm. 2-mut

Pigisaq qanoq pisoqaatiginersoq, matuman aamma pigisaq 1945 sioqqullugu pinngorsimanersoq piginnittumit nalornissutigineqarpat Nunatta Katersugaasivia Atuagaateqarfialu pisoqaassusianik naliliissaq.

Imm. 3-mut

Piffissamik aalajangersimasumik sivilissusilikkamik annissinissamut akuersissuteqarneq pingaartu-mik atorneqartassaaq pigisaq saqqummersitsinernut atukkiunneqassatillugu, imaluunniit pigisap qa-jannassusia eqqarsaatigalugu pisariaqarpat nunamut allamut nassiullugu aanaveersartinneqarnissa iluarsanneqarnissaaluunniit.

§ 34-mut

Aalajangersagaq peqqusummi atuuttumi § 29-mik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Siunnersuummi § 33, imm. 1 naapertorlugu annissinissamut akuersissuteqartoqannginnerata kin-gunerissavaa Namminersorlutik Oqartussat pisussaaffigilissagaat pigisamik, piginnittup nalingin-naasumik niuernermi akigitinniagaanik akiliillutik tigusinissaat. Pigisanik piginnittooq Danmarkimut nunamulluunniit allamut nuunniarluni aalajangerpat, annissinissarlu akuersissutigineqarsimanani, aammalu piginnittup pigisani Namminersorlutik Oqartussanik tiguneqarnissaa kissaatiginngikkunik, piginnittup pigisani inunnut allanit Kalaallit Nunaanni najugaqartunut tunniussinnaavaa, soorlu toqqortaritillugu.

Imm. 2-mut

Akissaas Naalakkersuisunit aalajangerneqassaaq. Aalajangiineq missingersuinikkut pissaaq. Pisiu-masoqarneranik pissuteqartumik annissinissamik kissaateqartoqarsimappat akissaanik aalajangiineq taanna aallaavigalugu pissaaq. Akianik sapinngisamik eqqortumik aalajangiinissaq pisinnaaqqu-lugu pigisaq ilisimasalimmut nalilersinneqassaaq. Tamanna pisinnaavoq pigisap Danmarkimi nunaniluunniit allani susassaqartunut nalilersinneratigut. Nunatta Katersugaasivia Atuagaateqarfialu pinngitsoorani tusarniarneqassaaq, tassaniippummi nunatsinni tamakkuningga ilisimasallit, allalli ilisimasallit naliliisinneqarnissaat akornutissaqanngilaq.

Kapitali 6

§ 35-mut

Aalajangersagaq peqqusummi atuuttumi § 30-imik nangitsineruvoq.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu aningaasaliissutit pillugit ukiumoortumik inatsisit aqqutigalugit Landskarsimit tapiiffigineqartarpooq. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialalu aningaasalersugaanera taakku saniatigut avataaniit tapiissutitigut, soorlu aningasaateqarfinnit tapiissutitigut kiffartuussinikkullu isertitatigut, soorlu kioskeqarnikkut pisinnaavoq. Kiffartuus-sinikkut tunisanut aamma ilaapput isernermeri akiliutitigut isertitat, tak. siunnersuummi § 9, imm. 3.

Aningaasaliissutissanik aningaasanut inatsisikkut aalajangersaanermi Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap sulineranut aningaasartuutit maannakkumut pissuserineqartutuut missinger-suutigineqartassapput.

§ 36-mut

Aalajangersagaq Kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisassaqartitsineq pillugit Inatsisar-tut peqqussutaanni nr. 10, 21. maj 2002-meersumi § 30, imm. 1, nr. 9-mik nangitsineruvoq. Aala-jangersakkap inatsimmut uunga nuunneqarnissaanik siunnersuuteqarneq katersugaasiveqarnerup

aninaasalersugaanera pillugu aalajangersakkat inatsimmi ataasiinnarmi katersorneqarnissaannik kissaateqarnermik pissuteqarpoq.

Kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisassaqtitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanni periutsit malillugit Naalakkersuisut tapiiffigigajunneruaat nuna tamakkerlugu ingerlatsineq inuus-sutissarsiutigalugulu ingerlatat, taavalu kommunalbestyrelsi pingartumik sumiiffinni ingerlatanut tapiissuteqartarluni. Naalakkersuisut communalbestyrelsillu sumiiffinni katersugaasiveqarnermut tapiissuteqarsinnaanerannik siunnersuuteqarnermi aalajangersarniarneqarpoq, Naalakkersuisut aamma sumiiffinni katersugaasivinnut, soorlu sumiiffinni katersugaasivinnut nalinginnaasunut sanilliullugu nutaaliortunut tapiinissamut periarfissaqarnissaat.

Kommunit ataatsimoortumik tapiissutit pisartagaat ataatsimoortuupput, tassa ataatsimut tapiissutit soorlu katersugaasivinnut immikkut atugassatut immikkoortinneqartaratik.

Kapitali 7

§ 37-mut

Aalajangersakkami peqqussummi atuuttumi § 32 tunngavagineqarpoq, aalajangersarneqarlunilu Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialtu aalajangiinera Naalakkersuisunut maalaarutigineqarsinnaasoq. Tamanna allaffisornermi qaffasinnerusumut aalajangiisitsisinnaanermut nalinginnaasumut naapertuuppoq. Aalajangersakkami piffissaq maalaaruteqarsinnaaffiusoq aammalu suliamik suliarinninnermi najoqqtassat aalajangersarneqarput, tamassuma kingorna Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq maalaarutinik suliani tamatigut oqaaseqaateqartinneqartassal-luni.

Aalajangiivinnissami suliaq pillugu ilisimasanut tunngasunik tunngavissaqarnissaq qulakteerniarlu-gu Naalakkersuisut Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap suliassanngortitat pillugit oqaaseqaataanik piniaqqaartarnissaannik aalajangersakkut peqquneqarput.

§ 38-mut

Imm. 1-imut

Piorsarsimassutsikkut kingornussanik qulakteerinissamik siunertaq pillugu aalajangersakkap eqquutsinneqarnissaa siunertaralugu akiliisitsilluni pineqaatissiissuteqarsinnaaneq atuutilersineqarpoq, tassa nalunaaruteqartussaatitaanermik, nalunaartussaatitaanermik, piorsarsimassutsikkut kingornussat immap naqqaniittut pissusiinik innarleeqqusaannginnermik, tunniussisussaatitaanermik, ilisimatitsisussaatitaanermik, nunatsinnit annisseeqqusaannginnermik kiisalu maleruagassanik allaffissornikkut aalajangersagaasunik unioqqutitsisoqartillugu.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkani, siunnersuut naapertorlugu aalajangersarneqartuni aalajangerneqarsinnaasoq unioqqutitsinerit akiliisitsissutigineqarsinnaasut.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq inatsisit naapertorlugit inatsisitigut pisussaatitaasoq, Inatsisartut inatsisaat aalajangersakkalluunniit inatsit naapertorlugu aalajangersarneqartut aki- liisitsinermik pineqaatissiinissamik periarfissiippata Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsimmi maleruagassat naapertorlugit akileeqquneqarsinnaasoq.

Imm. 4-mut

Akiliisitsissutit aalajangersagaq malillugu nunatta karsiata pisassarai.

Kapitali 8

§ 39-mut

Aalajangersakkami pineqarput Inatsisartut inatsisaata atuutilerfia, matumani aamma Inatsisartut peqqussutaata maannamut atuuttup atorunnaarsinnejnarnera.

Inatsisartut inatsisaata siunnersuutip aalajangiutivinneqarnerata kinguninngua atuutilernissaa naleqquuttuinneqarpoq.